

A8-0005/2018

23.1.2018

SPRAWOZDANIE

w sprawie przyspieszenia innowacji w dziedzinie czystej energii
(2017/2084(INI))

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Sprawozdawca: Jerzy Buzek

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	20
OPINIA KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI	24
OPINIA KOMISJI TRANSPORTU I TURYSTYKI	30
OPINIA KOMISJI ROZWOJU REGIONALNEGO	36
INFORMACJE O PRZYJĘCIU SPRAWOZDANIA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	42
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	43

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie przyspieszenia innowacji w dziedzinie czystej energii (2017/2084(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 listopada 2016 r. zatytułowany „Przyspieszenie innowacji w dziedzinie czystej energii” (COM(2016)0763),
- uwzględniając porozumienie paryskie w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, ratyfikowane przez Unię Europejską w dniu 4 października 2016 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 września 2015 r. zatytułowany „W kierunku zintegrowanego strategicznego planu w dziedzinie technologii energetycznych (planu EPSTE) – przyspieszenie transformacji europejskiego systemu energetycznego” (COM(2015)6317),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 lutego 2015 r. zatytułowany „Strategia ramowa na rzecz stabilnej unii energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu” (COM(2015)0080), a także swoją rezolucję z dnia 15 grudnia 2015 r. zatytułowaną „W kierunku europejskiej unii energetycznej”¹,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 grudnia 2011 r. zatytułowany „Plan działania w zakresie energii do 2050 r.” (COM(2011)0885) oraz swoją rezolucję z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie planu działania w zakresie energii do 2050 r. – przyszłość z energią²,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany „EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 30 listopada 2016 r. dotyczący rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną, w szczególności zawarty w nim wymiar unii energetycznej dotyczący „badań naukowych, innowacji i konkurencyjności”, a dokładnie art. 22 na temat „zintegrowanych sprawozdań dotyczących badań naukowych, innowacji i konkurencyjności” (COM(2016)0759),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020)³,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 lipca 2017 r. zatytułowany „Zwiększanie innowacyjności europejskich regionów: Strategie na rzecz trwałego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2017)0376),

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0444.

² Dz.U. C 36 z 29.1.2016, s. 62.

³ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 listopada 2016 r. zatytułowany „Przyszli liderzy Europy: inicjatywa na rzecz przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw scale-up” (COM(2016)0733),
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisji Transportu i Turystyki, jak również Komisji Rozwoju Regionalnego (A8-0005/2018),
- A. mając na uwadze, że badania naukowe, rozwój i innowacje stanowią odrębny wymiar unii energetycznej UE, a badania, rozwój i innowacje w dziedzinie energii są kluczowymi czynnikami wiodącej pozycji Unii w przemyśle, jej globalnej konkurencyjności, trwałego wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy, a także ogólnego bezpieczeństwa energetycznego państw członkowskich i Unii, z uwagi na ograniczenie zależności od importu energii oraz sprzyjanie wydajnemu i zrównoważonemu wykorzystywaniu wszystkich źródeł energii;
- B. mając na uwadze, że UE pozostaje światowym liderem w dziedzinie wysoce wartościowych innowacji w zakresie niskoemisyjnych źródeł energii, w tym w dziedzinie efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i nowych czystych technologii, co daje UE solidną podstawę, aby mogła dokonać istotnych postępów w badaniach i innowacjach w dziedzinie czystej energii, w tym w rozwoju akumulatorów na potrzeby elektromobilności i magazynowania energii; mając na uwadze, że ambitna, ukierunkowana polityka klimatyczna i energetyczna, w szczególności w ramach uregulowań klimatycznych do roku 2030, jak również Plan działania w zakresie energii do roku 2050 stanowią główną siłę napędową tej czołowej pozycji; mając na uwadze, że porozumienie paryskie znacznie podniosło poziom światowych ambicji oraz poziom konkretnych zobowiązań podjętych przez sygnatariuszy co do łagodzenia zmiany klimatu; mając na uwadze, że poziom ambicji UE w ramach jej polityki i instrumentów nie może ulec obniżeniu, tak aby wysłać właściwy sygnał inwestorom i nie utracić czołowej pozycji rynkowej w zakresie badań i innowacji w dziedzinie czystej energii;
- C. mając na uwadze, że postępy pod względem innowacji oraz w badaniach i rozwoju w dziedzinie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii mają kluczowe znaczenie dla przyszłej konkurencyjności UE, w tym dla europejskiego przemysłu; mając na uwadze, że UE stanie się światowym liderem w dziedzinie odnawialnych źródeł energii tylko dzięki wdrożeniu opłacalnych innowacji oraz intensywniejszym działaniom badawczo-rozwojowym w tym konkretnym sektorze; mając na uwadze, że wdrażanie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” musi opierać się na solidnej polityce innowacji na szczeblu europejskim, szczególnie w odniesieniu do integracji systemów;
- D. mając na uwadze, że w pełni funkcjonujący i konkurencyjny wewnętrzny rynek energii, dysponujący odpowiednimi ramami prawnymi i odpowiednią infrastrukturą, ma zasadnicze znaczenie dla stymulowania dalszych badań, rozwoju i innowacji oraz maksymalnej absorpcji przez rynek nowych czystych technologii we wszystkich regionach UE, ponieważ zapewnia on korzyści skali i pewność regulacyjną oraz inwestycyjną, w związku z czym Unia może wykorzystać w pełni potencjał innowacji

neutralnych pod względem technicznym w dziedzinie energii, które wspierają efektywność energetyczną, niskoemisyjność i zrównoważone wykorzystanie źródeł energii oraz rozwiązania dotyczące zdecentralizowanego wytwarzania, magazynowania i transportu oraz związane z tym technologie;

- E. mając na uwadze, że innowacje w dziedzinie czystej energii powinny również przyczyniać się do zapewnienia europejskim konsumentom dostaw energii po przystępnych cenach, pomagając im cieszyć się niższymi cenami energii i większą kontrolą nad własnym zużyciem energii i własną produkcją energii oraz oferując im mniej energochłonne produkty i usługi;
- F. mając na uwadze, że polityka energetyczna oraz instrumenty finansowe UE i jej państw członkowskich, w tym odnośne inwestycje publiczne, powinny być opracowane tak, aby w pełni wykorzystywać coraz szybszy rozwój techniczny, oraz powinny skupiać się przede wszystkim na stopniowym przechodzeniu na czyste, wysokowydajne i niskoemisyjne systemy; mając na uwadze, że z powodu niepewności rynkowej, technologicznej lub naukowej finansowanie ze strony sektora prywatnego jest często niewystarczające lub niedostępne; mając na uwadze, że UE musi dawać silne i spójne sygnały i tworzyć zachęty w celu zagwarantowania pewności inwestycyjnej i pobudzenia prywatnych inwestycji w innowacje, badania i rozwój oraz wdrażanie rozwiązań w dziedzinie czystej energii;
- G. mając na uwadze, że innowacyjność jest napędzana przede wszystkim przez innowatorów i popyt rynkowy; mając na uwadze, że Komisja powinna skoncentrować swoje wysiłki przede wszystkim na stworzeniu sprzyjających ram prawnych dla innowatorów, poczynając od uproszczenia dostępu do finansowania badań po przekształcenie wiedzy w opłacalne komercyjnie produkty; mając na uwadze, że w tym kontekście pomocne mogą być partnerstwa między naukowcami i odpowiednimi partnerami branżowymi;
- H. mając na uwadze, że dotacje w dziedzinie energii wpływają na ceny rynkowe, maskując rzeczywiste koszty energii z różnych źródeł i rzeczywisty koszt technologii w dziedzinie energii, a tym samym negatywnie wpływają na warunki prowadzenia badań i inwestowania w innowacje w dziedzinie czystej energii, jak również ich ewentualnego wdrażanie; mając na uwadze, że w trakcie stopniowego odchodzenia od dotacji w ich stosowanie powinno ograniczać się do instrumentów tymczasowych, których celem będzie stworzenie równych warunków rynkowych i konkurencyjnego rynku, co ułatwi wprowadzenie nowych czystych technologii, zwłaszcza w dziedzinie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii;
- I. mając na uwadze, że ocena cyklu życia (LCA) emisji gazów cieplarnianych ze źródeł energii, sieci dystrybucji i technologii energetycznych powinna być punktem odniesienia przy opracowywaniu konkretnych strategii politycznych i zachęt na szczeblu UE mających na celu wspieranie niskoemisyjnych i efektywnych energetycznie rozwiązań i technologii z zakresu czystej energii, w tym zrównoważonego zaopatrywania się w surowce i minerały; mając na uwadze, że należy się skupić na tych innowacjach w zakresie czystej energii, które mają bezpośrednie znaczenie dla obywateli i prosumentów, umożliwiając im uczestniczenie w transformacji energetyki oraz zwiększając przystępność tego procesu;

- J. mając na uwadze, że badania i innowacje związane z energią zostały uznane za obszar priorytetowy w 7PR i programie „Horyzont 2020” i powinny utrzymać ten status w 9PR, z uwagi na zobowiązania podjęte przez Unię w ramach unii energetycznej i porozumienia paryskiego, tak aby mobilizować środki publiczne i prywatne na badania i rozwój w skuteczniejszy sposób i pomóc w obniżeniu ryzyka związanego z najbardziej obiecującymi inwestycjami w czyste technologie, w szczególności w dziedzinie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii;
- K. mając na uwadze, że sektor transportu zużywa jedną trzecią energii w UE, ma ogromny potencjał pod względem efektywności energetycznej i redukcji emisji dwutlenku węgla, powinien zatem odgrywać istotną rolę w przechodzeniu na nowe rozwiązania energetyczne i tworzeniu społeczeństwa niskoemisyjnego;
1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji ustanawiający ramy przyspieszenia innowacji UE w dziedzinie czystej energii; podkreśla potrzebę ram regulacyjnych i finansowych dotyczących innowacji w dziedzinie energii, które będą spójne z przyjętym przez UE planem działania do 2050 r. oraz jej zobowiązaniami wynikającymi z porozumienia paryskiego i które będą przyczyniać się do wydajnego i zrównoważonego wykorzystania wszystkich źródeł energii, tym samym skutkując oszczędnościami energii i ogólniejszymi korzyściami, w tym w obszarze zdrowia, bezpieczeństwa oraz jakości powietrza i wody, a jednocześnie zapewniając konkurencyjność unijnego przemysłu, bezpieczeństwo dostaw energii i wypełnianie zobowiązań wynikających z traktatów UE, a także stanowiąc kompleksową odpowiedź na problemy związane z ochroną środowiska; uznaje, że ramy przyspieszenia unijnych innowacji w dziedzinie czystej energii są integralną częścią szerszego zestawu wniosków ustawodawczych zawartych w pakiecie „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” i powinny zatem wzmacniać jego poszczególne elementy, zobowiązania podjęte przez Unię w ramach porozumienia paryskiego oraz ogólniejsze przepisy i zasady dotyczące unii energetycznej, w szczególności te, o których mowa w ramach polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i w planie działania do 2050 r., przy jednoczesnym poszanowaniu postanowień art. 191 i 194 TFUE;
2. uznaje, że skuteczne wdrażanie innowacji w dziedzinie energii to wyzwanie wielowymiarowe, które obejmuje zarówno łańcuch dostaw, jak i łańcuch wartości, kapitał ludzki, dynamikę rynku, regulację, innowacje i politykę przemysłową; zaznacza, że wyzwanie to wymaga zaangażowania obywateli – zarówno konsumentów, jak i prosumentów – jak również całego wachlarza zainteresowanych stron, w tym środowiska akademickiego, organizacji badawczych i technologicznych, MŚP, przedsiębiorstw typu start-up, przedsiębiorstw energetycznych i budowlanych, dostawców usług mobilności, usługodawców, producentów sprzętu, przedsiębiorstw z sektora IT i telekomunikacji, instytucji finansowych, Unii, organów krajowych, regionalnych i lokalnych, kooperatyw energetycznych wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, organizacji pozarządowych, a także edukatorów i liderów opinii; zwraca uwagę na wartość nowych modeli biznesowych wykorzystujących innowacyjne technologie cyfrowe w celu m.in. optymalizacji własnej produkcji, magazynowania, wymiany i zużycia własnej czystej energii na miejscu oraz zwiększenia dostępu do odnawialnych źródeł energii, w tym w przypadku gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym;

3. jest zdania, że racjonalne pod względem kosztów przejście na systemy przyjazne dla środowiska, ukierunkowane na konsumentów, coraz bardziej cyfrowe i zdecentralizowane obejmujące aktywnych prosumentów i kooperatywy prosumenckie wymaga badań i wdrażania innowacji we wszystkich sektorach związanych z energią, w tym rozwiązań systemowych i nieukierunkowanych na konkretną technologię, np. ukierunkowanych na sprawność energetyczną i rozproszone wytwarzanie energii; przyznaje, że ta transformacja sprzyja nowym modelom organizacyjnym, zwłaszcza w produkcji, przesyłce, dystrybucji i magazynowaniu energii, elektromobilności, zarządzaniu przedsiębiorstwem i zapotrzebowaniem oraz w świadczeniu usług; dostrzega zapotrzebowanie na wspólne standardy w celu sprzyjania skomunikowanemu i cyfrowemu systemowi energetycznemu; podkreśla rolę, jaką mogą odgrywać we wprowadzaniu systemowych innowacji energetycznych duże projekty pilotażowe o zrównoważonym charakterze, w tym projekty oparte na kooperatywach;
4. przypomina, że efektywność energetyczna powinna być przekrojowym priorytetem horyzontalnym polityki UE w zakresie badań i innowacji, który ma zastosowanie do wszystkich sektorów i nie ogranicza się do projektów związanych z energią, a także systematycznie promuje tworzenie bardziej efektywnych energetycznie procesów, usług i towarów oraz do tego zachęca, wprowadzając jednocześnie zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim” w całym łańcuchu energetycznym, w tym w ramach wytwarzania, przesyłu, dystrybucji i zużycia energii przez użytkowników końcowych;
5. dostrzega znaczenie dalszej liberalizacji europejskich rynków energii, zwłaszcza dzięki usunięciu przeszkód w swobodnym kształtowaniu cen i odejściu od dotowania energii, tak aby sprzyjać dalszym innowacjom i ułatwić wdrażanie nowych technologii, które prowadzą do bardziej zrównoważonego zużycia energii i wspierają pojawiające się zasoby energii ze źródeł odnawialnych, oraz stworzyć równe szanse i konkurencyjny rynek mogące zapewnić lepsze warunki konsumentom i prosumentom energii oraz kooperatywom i przedsiębiorstwom energetycznym;

Spójność działań UE

6. zauważa, że badania naukowe, rozwój i innowacje w dziedzinie czystej energii zależą zasadniczo od stabilności rynku oraz przewidywalności i pewności ram regulacyjnych, które wymagają ambitnej i realistycznej długoterminowej wizji politycznej, w tym celów i zobowiązań w dziedzinie energii i klimatu, stałych ukierunkowanych zachęt i stałego kapitału podstawowego, aby stworzyć równe szanse dla wszystkich technologii, co wspiera innowacyjność, poprawia sytuację w zakresie dostaw energii, zmniejsza ograniczenia w dostępie do rynku i – w przypadku innowacji w dziedzinie czystej energii – ułatwia osiągnięcie masy krytycznej koniecznej przy wprowadzaniu na rynek; z zadowoleniem przyjmuje i popiera nacisk położony na kluczowe technologie, co potwierdzono w europejskim strategicznym planie w dziedzinie technologii energetycznych (plan EPSTE) i komunikacie Komisji; przypomina o postanowieniach art. 194 TFUE i zwraca uwagę, że muszą one znaleźć odzwierciedlenie w polityce i instrumentach finansowych wspierających innowacje w dziedzinie czystej energii; podkreśla jednak potrzebę bardziej priorytetowego potraktowania przekrojowych, międzysektorowych i systemowych innowacji w dziedzinie energii, a także wspierania edukacji i przedsiębiorczości, ponieważ innowacje nie są napędzane jedynie technologiami; podkreśla potrzebę przyjęcia tego systemowego podejścia, aby móc

skutecznie połączyć różne dostępne lub dopiero opracowywane rozwiązania, w szczególności w odniesieniu do efektywności energetycznej i udziału odnawialnych źródeł energii; apeluje, by wykorzystać europejskie platformy technologii i innowacji do określenia obiecujących innowacji w dziedzinie czystej energii zasługujących na ukierunkowane wsparcie;

7. wzywa Komisję i państwa członkowskie oraz, w stosownych przypadkach, władze regionalne do stworzenia mechanizmów koordynacji unijnych, krajowych i regionalnych programów badań i innowacji w dziedzinie energii w celu sprzyjania synergii oraz uniknięcia nakładania się działań, a tym samym zapewnienia jak najbardziej efektywnego wykorzystania dostępnych zasobów i infrastruktury oraz źródeł energii dostępnych w państwach członkowskich w celu maksymalnej absorpcji przez rynek nowych technologii i innowacji oraz promowania nowych modeli biznesowych w całej UE; uważa, że włączenie stosownych informacji do zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu może przyczynić się do osiągnięcia tego celu; podkreśla w tym kontekście, jak ważne jest promowanie najlepszych praktyk i wymiany informacji, a także uproszczenie zasad uczestnictwa w programach innowacji w dziedzinie energii dla wszystkich organizacji, przedsiębiorstw, uniwersytetów i instytutów, zarówno z UE, jak i z państw trzecich;
8. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do dalszego finansowania badań podstawowych za pośrednictwem programu „Horyzont 2020” i Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych; podkreśla potrzebę dalszego zwiększenia środków na finansowanie wspólnych badań naukowych w ramach wyzwań społecznych określonych w programie „Horyzont 2020” w dziedzinie energii, ale także większego uwzględnienia innowacji energetycznych w ramach innych wyzwań społecznych; odnotowuje wniosek Komisji dotyczący wzmocnienia innowacji tworzących rynek przez utworzenie Europejskiej Rady ds. Innowacji w uzupełnieniu inicjatywy na rzecz przedsiębiorstw typu start-up i scale-up, co przyczyni się do wsparcia przełomowych innowacji, które mogą przyciągać i tworzyć nowe rynki; uważa, że tworzenie rynkowych instrumentów finansowych (takich jak pożyczki i kapitał własny) nie powinno odbywać się kosztem dotacji, które umożliwiają podmiotom nienastawionym na zysk oraz podmiotom publicznym, takim jak środowiska akademickie, uniwersytety czy społeczeństwo obywatelskie, uczestniczenie w ponadnarodowych projektach europejskich o wysokiej wartości;
9. jest nadal zaniepokojony mnogością i złożonością istniejących instrumentów finansowych i podkreśla potrzebę większej spójności między odpowiednimi funduszami, w tym funduszami strukturalnymi, przeznaczonymi na projekty w dziedzinie czystej energii, oraz potrzebę sprawienia, by istniejące instrumenty finansowe na szczeblu UE i państw członkowskich były bardziej zrozumiałe; wzywa Komisję do stworzenia uporządkowanego zbioru różnych instrumentów finansowania i instrumentów finansowych w łańcuchu wartości oraz uważa, że należy zastanowić się nad możliwością połączenia różnorodnych instrumentów, nie podważając przy tym ich komplementarności; uważa ponadto, że niektóre państwa członkowskie nie mają zdolności rozwijania działań wspierających innowacje związane z energią, w szczególności za pośrednictwem krajowych programów wsparcia finansowego, i w związku z tym wzywa Komisję do dalszego wzmocniania tych zdolności, przy zapewnieniu spójnych i uproszczonych ram finansowania UE w innowacje w dziedzinie czystej energii;

10. wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny funkcjonowania jej instrumentów finansowych i funduszy związanych z energią oraz do szybkiego reagowania w celu usprawnienia tych instrumentów w przypadku wystąpienia zatorów, niespójności lub potrzeby ulepszenia, a także w celu dostosowania wymienionych wyżej instrumentów i funduszy do nowych celów UE w zakresie energii;
11. wzywa Komisję do zaproponowania – w ramach polityki przemysłowej Unii – ukierunkowanego, długoterminowego, neutralnego pod względem technicznym wymiaru energii opartego na wysokiej efektywności energetycznej, dalszej liberalizacji rynku i większej przejrzystości, co pozwoli uniknąć inwestowania w aktywa osierocone; podkreśla, że wymiar ten powinien stanowić integralną część strategii i planu działania w dziedzinie polityki przemysłowej Unii; podkreśla rolę innowacyjnych procesów i technologii w poprawie wyników w zakresie emisji ze strony energochłonnych gałęzi przemysłu; wzywa Komisję do nadania efektywności energetycznej i efektywnemu gospodarowaniu zasobami priorytetu w badaniach i innowacjach, a także zachęca państwa członkowskie do odpowiedzialnego inwestowania środków pochodzących z dochodów z licytacji uprawnień w efektywność energetyczną i zrównoważone technologie niskoemisyjne; podkreśla fakt utworzenia funduszu na rzecz innowacji w celu wsparcia innowacji w dziedzinie niskoemisyjnych technologii i procesów podczas czwartego etapu systemu handlu emisjami; uważa, że kluczowe znaczenie ma promowanie systemu otwartych innowacji, w ramach którego przemysł i przedsiębiorstwa łączą wiedzę z różnych dziedzin i wspólnie opracowują wysokiej jakości trwałe rozwiązania; uznaje rolę forum ds. konkurencyjności przemysłu w kontekście czystej energii we wdrażaniu kluczowych innowacji w dziedzinie energii, w tym w sektorze fotowoltaiki i energii wiatrowej, ale ewentualnie również w obszarze rozwiązań w zakresie magazynowania energii, wychwytywania i składowania dwutlenku węgla i bioprocessów związanych z wytwarzaniem energii; z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Komisji w inicjatywy branżowe w celu promowania UE jako światowego lidera w dziedzinie czystej energii i niskoemisyjnych rozwiązań technologicznych, a także jej wsparcie dla tych inicjatyw;
12. przypomina, że przemysł fotowoltaiczny musi stanowić centralny element europejskiej polityki przemysłowej, aby zaspokoić zapotrzebowanie rosnącego rynku światowego w sytuacji, gdy większość ogniw i modułów fotowoltaicznych produkuje się obecnie poza Unią Europejską, głównie w Chinach; podkreśla, że UE powinna w pełni włączyć się w nowy cykl inwestycyjny w celu utrzymania wiodącej pozycji w dziedzinie badań i rozwoju w zakresie maszyn do produkcji fotowoltaicznej, a także w niektórych innych segmentach, takich jak inwertery, surowce, budowanie zintegrowanej fotowoltaiki, eksploatacja i konserwacja oraz w dziedzinie równowagi systemów; ponadto podkreśla potrzebę utrzymania jej wiedzy fachowej na temat integracji systemów, np. rozwiązań fotowoltaicznych na małą skalę dla krajów rozwijających się;
13. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby w działaniach dotyczących sektora energetyki i innych powiązanych sektorów kłaść większy nacisk na wspieranie innowacji w dziedzinie zrównoważonego zaopatrywania się w surowce, lepszego projektowania produktów, recyklingu, ponownego wykorzystania i kaskadowego wykorzystania istniejących metali i materiałów w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym i oszczędności energii;

14. dostrzega powiązania między cyfryzacją, technologiami informatycznymi i badaniami naukowymi oraz innowacjami w dziedzinie energii, w szczególności w zakresie lepszego gromadzenia danych, interoperacyjności, związanego z tym bezpieczeństwa danych i gwarancji prywatności; uważa, że technologie rozproszonego rejestru, jak system blockchain, mogą odgrywać istotną rolę w zwiększaniu efektywności procesów związanych z energią oraz we wspieraniu zaangażowania obywateli w transformację energetyki, w tym przez handel energią między prosumentami; w tym celu wzywa Komisję do wsparcia tej inicjatywy, udoskonalenia jej ram regulacyjnych i do zapewnienia spójności między powiązаныmi aspektami unii energetycznej, jednolitego rynku treści cyfrowych, strategii cyberbezpieczeństwa oraz europejskich ram ochrony danych, tak aby wzmocnić gotowość Unii do przeprowadzenia w tym nowym obszarze;
15. wzywa Komisję do powołania specjalnego zespołu złożonego z przedstawicieli różnych służb, który między innymi:
 - a) umożliwiłby nowe, wspólne planowanie polityki w zakresie badań naukowych i innowacji, aby zapewnić zgodność i spójność oraz uniknąć częstych zmian priorytetów;
 - b) określiłby odpowiednie zainteresowane strony w ramach szerszych ekosystemów innowacji w UE na wszystkich szczeblach i we wszystkich sektorach, włącznie z technologiami morskiej energii wiatrowej i innymi technologiami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych;
 - c) wskazałby istniejące fora zainteresowanych stron zajmujące się badaniami i innowacjami w dziedzinie energii, a zwłaszcza efektywnością energetyczną i odnawialnymi źródłami energii; promowałby tworzenie klastrów, łączenie w międzynarodowe sieci tworzenia wartości, inwestycje i innowacje; dostarczyłby narzędzia wymiany międzysektorowej, interdyscyplinarnej i międzyregionalnej, w tym dotyczącej innowacyjnych projektów w dziedzinie energii, krajowych i lokalnych długoterminowych strategii politycznych na rzecz innowacji energetycznych, wspólnych możliwości inwestycyjnych, przyswojenia transformacji energetyki przez obywateli oraz inicjatyw oddolnych;
 - d) zachęcałby władze publiczne na wszystkich szczeblach do opracowania planów pozyskiwania kapitału i tworzenia zachęt do innowacji w dziedzinie czystej energii w celu zwiększenia zaufania inwestorów i zmobilizowania kapitału prywatnego;
 - e) opracowałby kompendium najlepszych praktyk, strategii politycznych i instrumentów finansowania w sektorze energii – włącznie z partnerstwami publiczno-prywatnymi, zamówieniami publicznymi i zachętami podatkowymi – mechanizmów wymiany i informowania, narzędzi komunikacji i kampanii komunikacyjnych, a także wytyczne operacyjne i pomoc techniczną na rzecz pobudzania innowacji w dziedzinie czystej energii, ich wdrażania i angażowania prosumentów, tak by zadbać o to, by UE mogła odpowiednio wspierać wszystkie etapy cyklu innowacji, a docelowo by udzielić praktycznych wskazówek państwom członkowskim, władzom lokalnym i zainteresowanym stronom;
 - f) zbadałby, w jaki sposób opracować takie zasady uczestnictwa w 9PR oraz przepisy rozporządzeń dotyczących europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, które będą sprzyjały innowacjom, działały sprawnie i będą elastyczne

oraz będą ukierunkowane na wywarcie jak największego długofalowego wpływu, z zamiarem ich lepszego dostosowania, uniknięcia marnowania zasobów wnioskodawców oraz promowania doskonałości innowacyjnej w całej Europie;

g) ustanowiliby mechanizm mający na celu wspieranie ponadnarodowego ekosystemu dla przedsiębiorstw energetycznych typu start-up obejmującego europejski system inkubatorów, aby zadbać o to, by wprowadzanie na rynek innowacji i modeli działalności gospodarczej w dziedzinie energii wychodziło poza etap tzw. „doliny śmierci” w cyklu innowacji;

h) zwiększyliby synergię z programem „Horyzont 2020” i innymi inicjatywami finansowania w celu wsparcia procesu budowania potencjału badawczego i innowacyjnego w słabiej rozwiniętych regionach UE;

i) doradzałyby instytucjom europejskim w kwestii spójnych praktyk udzielania zamówień sprzyjających powszechniejszemu wdrażaniu innowacji w dziedzinie energii; pomogłyby określić konkretne cele na potrzeby zamówień publicznych na innowacyjne rozwiązania na szczeblu europejskim;

j) opracowałyby konkretne propozycje z zamiarem ustanowienia skutecznej struktury doradczej w formie punktu kompleksowej obsługi dla innowatorów, doradzającej w kwestiach finansowania innowacji energetycznych za pośrednictwem funduszy i instrumentów dostępnych na szczeblu UE, państw członkowskich i Europejskiego Banku Inwestycyjnego, a także z innych potencjalnych źródeł prywatnych; usprawniłby pomoc techniczną dzięki gromadzeniu informacji o możliwościach finansowania ze środków publicznych i prywatnych oraz kierowałby wnioskodawców ku najbardziej odpowiednim mechanizmom finansowania, w szczególności w dziedzinie efektywności energetycznej, w której niezbędne jest łączenie małych projektów w większe portfele;

k) określiliby sposoby wprowadzenia do prawodawstwa UE dotyczącego zamówień publicznych zachęt promujących innowacyjne rozwiązania energetyczne w sektorze publicznym;

16. podkreśla, że zamówienia publiczne mogą być siłą napędową innowacji oraz sprzyjać bardziej zrównoważonemu wzrostowi, co zostało również uznane w celach zrównoważonego rozwoju; zwraca uwagę, że wybór zrównoważonych produktów, usług i robót publicznych ma zasadnicze znaczenie i może przyczynić się do powstania wiodących lub nowych rynków dla innowacyjnych produktów; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji w ramach inicjatywy na rzecz przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw scale-up, której celem jest wprowadzenie środków dotyczących zamówień publicznych UE, między innymi w celu zachęcenia państw członkowskich do wyznaczania ambitnych celów w zakresie zakupu innowacji; podkreśla ponadto rolę, jaką mogą odegrać władze lokalne i regionalne w świeceniu przykładem i angażowaniu się w wymianę dobrych praktyk na różnych forach, takich jak Porozumienie Burmistrzów;

17. wzywa Komisję do wzmocnienia w ramach ocen skutków elementu składowego testu konkurencyjności dotyczącego potencjału innowacyjności oraz do stosowania narzędzia badań i innowacji (Research & Innovation Tool) przy sporządzaniu wszystkich nowych

wniosek dotyczący polityki energetycznej oraz przy przeglądzie obowiązującego prawodawstwa bez uszczerbku dla jego skuteczności;

18. zwraca się do Komisji o zapewnienie pełnego powiązania jej działań na rzecz innowacji z pracami nad normami i interoperacyjnością, tak aby UE odgrywała przewodnią rolę w ustanawianiu standardów dla sektorów czystej energii zintegrowanych z „internetem rzeczy”; przyjmuje z zadowoleniem – w tym kontekście jako przykład – opracowanie nowej europejskiej normy dotyczącej inteligentnych urządzeń (Saref), która być może stworzy nowy, unijny język odniesienia dla danych związanych z energią, umożliwiający urządzeniom domowym wymianę informacji z każdym systemem zarządzania energią;
19. przypomina, że polityka innowacji w dziedzinie energii musi być zgodna z zobowiązaniem UE do utrzymania i zwiększenia zdolności pochłaniaczy dwutlenku węgla przy jednoczesnym zachowaniu różnorodności biologicznej, zwłaszcza w lasach, na lądzie i w morzach;
20. zachęca odnośne państwa członkowskie do wniesienia odpowiedniego wkładu w osiągnięcie unijnego celu 3 % PKB przeznaczanych na badania i rozwój; zauważa, że ogólny wzrost do 3 % przyniósłby dodatkowo ponad 100 mld EUR rocznie na badania naukowe i innowacje w Europie; przypomina, że zgodnie z oczekiwaniami dwie trzecie środków na finansowanie badań naukowych i innowacji ma pochodzić z sektora prywatnego;

Pewność finansowania w perspektywie długoterminowej

21. ponawia apel o zwiększenie całkowitego budżetu 9PR do co najmniej 120 mld EUR i nalega, by Komisja zwiększyła udział odnośnego finansowania projektów dotyczących energii z niskoemisyjnych i zrównoważonych źródeł w ramach 9PR o co najmniej 50 % w porównaniu z kwotami przewidzianymi w programie „Horyzont 2020”, aby zapewnić wystarczające finansowanie na potrzeby wsparcia transformacji energetyki UE i skutecznego wdrożenia unii energetycznej; apeluje w szczególności o zwiększenie środków finansowych w ramach 9PR, aby pobudzić przełomowe innowacje tworzące nowe rynki, zwłaszcza autorstwa MŚP i przedsiębiorstw typu start-up; podkreśla, jak ważne są kryteria doskonałości oparte na solidnej podstawie, by uczynić z Europy światowe centrum innowacji, badań i wiodących technologii, włącznie z podstawowymi badaniami naukowymi; zwraca uwagę na wyniki śródkresowej oceny programu „Horyzont 2020”, z której wynika, że na dzień 1 stycznia 2017 r. poziom wydatków na działania na rzecz klimatu i zrównoważonego rozwoju w ramach programu znajdował się poniżej założonego celu; z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie środków w budżecie na 2018 r. przeznaczonych na realizację wyzwania społecznego w dziedzinie efektywności energetycznej w ramach programu „Horyzont 2020”, lecz pozostaje głęboko zaniepokojony cięciami środków na projekty energetyczne w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, co uważa za niezgodne z celami unii energetycznej;
22. ponownie podkreśla potrzebę poprawy jakości inwestycji finansowanych z Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych (EFIS) oraz potrzebę skupienia się w szczególności na zachętach do lepszej alokacji geograficznej z uwagi na obecny nierównomierny zasięg geograficzny EFIS oraz szczególne potrzeby regionów słabiej rozwiniętych i przejściowych; uznaje potrzebę współpracy z krajowymi

- prorozwojowymi bankami inwestycyjnymi, platformami inwestycyjnymi i kwalifikującymi się pośrednikami finansowymi poprzez ewentualne przekazanie im uprawnień do korzystania z gwarancji UE; wzywa do znacznego wzmocnienia roli i zdolności Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego, zwłaszcza za sprawą obecności na szczeblu lokalnym i proaktywnej roli w przygotowywaniu projektów;
23. uważa, że w ramach 9PR należy wspierać takie inicjatywy jak „miasta w 100 % oparte na odnawialnych źródłach energii”, angażujące gminy miejskie i administrację lokalną i mające na celu znaczne zwiększenie udziału energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej, mobilności, ogrzewaniu i chłodzeniu w miastach dzięki innowacyjnym projektom, które mogłyby obejmować inteligentne sieci, zarządzanie systemem energetycznym, działania umożliwiające sprzężenie sektorów i zachęcające do korzystania z pojazdów elektrycznych itp.;
 24. uznaje rolę planu EPSTE, wspólnoty wiedzy i innowacji (WWiI) InnoEnergy oraz odpowiednich wspólnych inicjatyw technologicznych (WIT) jako siły napędowej innowacji w dziedzinie energii; podkreśla konieczność lepszego powiązania tych różnych ram m.in. z inicjatywą InnovFin, EFIS i proponowanym programem paneuropejskiego funduszy w ramach skoordynowanej i ukierunkowanej strategii inwestycyjnej na rzecz innowacji w dziedzinie czystej energii, co pomogłoby projektom znajdującym się we wczesnej fazie realizacji, przedsiębiorstwom typu start-up oraz MŚP w skutecznym pokonaniu tzw. „doliny śmierci” i osiągnięciu poziomu dojrzałości rynkowej niezbędnego dla globalnego rozwoju; uważa, że skuteczne zachęty do inwestycji w innowacje w dziedzinie energii, za pośrednictwem krajowych funduszy inwestycyjnych i funduszy emerytalnych, mogłyby odegrać kluczową rolę w mobilizowaniu niezbędnego kapitału podstawowego;
 25. przypomina, że pierwsze danego rodzaju projekty (FOAK) są wysoce ryzykowne, a dostępność kapitału i finansowania dłużnego jest na znacznie niższym poziomie niż w przypadku finansowania sprawdzonych technologii niskoemisyjnych; wzywa w związku z tym Komisję do usunięcia pozostałych przeszkód regulacyjnych i proponuje stworzenie funduszu kapitałowego SET-FOAK;
 26. uznaje rolę, jaką mogłaby odegrać Europejska Rada ds. Innowacji we wspieraniu przedsiębiorstw na wczesnym etapie rozwoju w uzyskiwaniu finansowania, i proponuje, by odgrywała ona rolę koordynatora względem różnych aspektów spójnej strategii inwestowania w innowacje w dziedzinie czystej energii; domaga się obszerniejszych informacji na temat struktury Europejskiej Rady ds. Innowacji oraz spójności z istniejącymi instrumentami wspierającymi innowacje;
 27. uważa, że obywatelskie innowacje w dziedzinie energii wymagają niższych barier w dostępie do rynku i otwierają nowe możliwości finansowania innowacji; wzywa Komisję, by przeanalizowała skuteczne sposoby sprzyjania innowacjom w dziedzinie energii m.in. poprzez finansowanie społecznościowe i rozważyła stworzenie funduszu kapitału społecznościowego na rzecz innowacji w dziedzinie energii; uważa, że nowe i różnorodne sposoby finansowania powinny mieć charakter dodatkowy i uzupełniający w stosunku do już istniejących;
 28. podkreśla znaczenie rozwoju technologii inteligentnych sieci oraz propagowania i grupowania oddolnego wytwarzania rozproszonego, w tym w ramach klastrów i

kooperatyw; zwraca się do Komisji o wspieranie tych obszarów innowacji w dziedzinie czystej energii za pomocą mechanizmów finansowych, w tym takich, które ograniczają ryzyko dla prywatnych inwestycji i zmniejszają obciążenia ciążące na publicznych inwestycjach w modernizację systemów energetycznych; z zadowoleniem przyjmuje ponadto zamiar Komisji, aby częściej stosować nagrody motywacyjne stanowiące nieocenione narzędzie wspierania przełomowych innowacji oddolnych;

29. podkreśla, że w celu zachęcania do oddolnego podejścia do innowacji należy propagować przyjmowanie zastosowań małoskalowych (np. NegaWatt, wytwarzanie na miejscu, lokalne magazynowanie itp.) oraz sprzyjać ich grupowaniu i agregacji, aby przyciągać większe inwestycje i zwiększyć przystępność cenową, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw domowych o niskich dochodach lub budynków wielorodzinnych;

UE jako globalny lider

30. przypomina cele porozumienia paryskiego dotyczące wspierania globalnych wysiłków na rzecz przyspieszenia innowacji w dziedzinie czystej energii; podkreśla potrzebę dalszego finansowania badań nad zmianą klimatu i gromadzenia danych dotyczących tej zmiany; wzywa Komisję, by zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju zbadała różne sposoby wspierania krajów rozwijających się i gospodarek wschodzących w procesie transformacji ich energetyki poprzez m.in. działania na rzecz budowania zdolności, pomoc w obniżeniu kosztów kapitałowych projektów z dziedziny odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej, sprzyjanie ewentualnemu transferowi technologii, dostarczanie rozwiązań na potrzeby rozwoju inteligentnych miast i odległych społeczności wiejskich, a tym samym wzmacnianie ekosystemów innowacji w zakresie energii w krajach rozwijających się oraz pomaganie im w wypełnianiu zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym nowo utworzony Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju;
31. wzywa Komisję do wykorzystania w pełni potencjału inicjatywy „Mission Innovation”, tak by uczestniczące w niej państwa były w stanie wywiązywać się ze zobowiązania do podwojenia rocznych wydatków na badania i rozwój w dziedzinie czystej energii w latach 2015–2020; podkreśla znaczenie poszukiwania synergii z innymi globalnymi inicjatywami, takimi jak, między innymi, Breakthrough Energy Coalition, oraz ze światowymi funduszami kapitałowymi i inwestycyjnymi; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje wiodącą rolę Unii w projektach Converting Sunlight Innovation Challenge i Affordable Heating and Cooling of Buildings Innovation Challenge; apeluje w tym kontekście o zbadanie możliwości skoordynowanego podziału pracy nad innowacjami w dziedzinie energii w skali światowej;
32. wzywa Komisję do opracowania wszechstronnej strategii eksportu zrównoważonych, czystych technologii energetycznych i rozwiązań systemowych, obejmującej specjalny instrument wsparcia i ukierunkowanej pomocy do stosowania przez delegatury UE w państwach trzecich; podkreśla w tym kontekście rolę, jaką mogą odegrać we wdrażaniu takiej strategii pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu (DCFTA);
33. wzywa Komisję i państwa członkowskie do przeprowadzenia dogłębnej analizy procedur rejestracji patentów oraz domaga się zniesienia zbędnych obciążeń administracyjnych spowalniających proces penetracji rynku przez innowacyjne

produkty i negatywnie wpływających na rolę UE jako lidera w procesie przechodzenia na czystą energię;

Obywatelskie innowacje w dziedzinie energii

34. uważa, że przyspieszenie innowacji w dziedzinie czystej energii wymaga od Europejczyków zmiany sposobu myślenia, który wykraczałby poza zwykłą świadomość zagadnień energetycznych i zmierzałby do głębszego zrozumienia zmiany zachowań – zwłaszcza w kwestii oszczędzania energii oraz nowych modeli jej produkcji i zużycia – koniecznej do sprostania pilnym wyzwaniom w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz do czerpania korzyści z rewolucji cyfrowej i innowacji we wszystkich dziedzinach, tak aby ostatecznie dokonać udanej transformacji energetyki; zauważa, że innowacje mogą umożliwić obywatelom odgrywanie aktywniejszej roli w wytwarzaniu energii, m.in. poprzez zasilanie sieci energią wytworzoną we własnym zakresie, a także w przyczynianiu się do bardziej efektywnego zużywania energii dzięki mniejszemu zużyciu na poziomie gospodarstw domowych, co owocuje niższymi emisjami i opłatami za zużycie energii;
35. podkreśla konieczność wzmocnienia europejskiej bazy wiedzy oraz zmniejszenia rozdrobienia poprzez promowanie doskonałości w nauce i edukacji z zamiarem stworzenia ośrodków badawczych o najwyższych standardach doskonałości w skali międzynarodowej; podkreśla potrzebę opracowania strategii, która zapewni przyciągnięcie do Europy talentów z zagranicy przy jednoczesnym utrzymywaniu kontaktów z czołowymi talentami europejskimi za granicą; uznaje, że wykwalifikowana siła robocza daje Europie dużą przewagę i jest ważną siłą napędową rozwoju inwestycji w badania, rozwój i innowacje;
36. uznaje znaczenie w pełni demokratycznego zaangażowania obywateli i społeczności europejskich jako podstawowego elementu udanej transformacji energetyki; zaznacza jednocześnie, że skuteczne przeprowadzenie tej transformacji wymaga otwartości, przejrzystości i równych szans oraz musi się opierać na uczciwej konkurencji;
37. wierzy w potencjał innowacji w dziedzinie czystej energii i efektywności energetycznej pod względem tworzenia nowych i lepszych miejsc pracy; uważa, że w celu pomyślnego przejścia na zrównoważoną gospodarkę zdekarbonizowaną należy zadbać o to, by rynki pracy mogły odpowiednio reagować na nowe potrzeby innowacyjnych systemów czystej energii;
38. apeluje do Komisji o zwrócenie większej uwagi w jej inicjatywach badawczo-rozwojowych na związek między innowacyjnością w dziedzinie systemów energetycznych a nowymi profilami zawodowymi, potrzebami edukacyjnymi, miejscami pracy i wymogami w zakresie szkoleń;
39. uznaje potrzebę systemowych programów kształcenia i aktywizacji, aby umożliwić społeczeństwu pełny udział w transformacji energetyki oraz aby umożliwić Europejczykom w każdym wieku stopniowe przejście od etapu uświadomienia i zrozumienia do aktywnego zaangażowania się i upodmiotowienia; wzywa Komisję, państwa członkowskie, władze regionalne i lokalne oraz sektor prywatny do propagowania świadomego wyboru ze strony konsumentów i zaangażowania się obywateli w kwestie związane z energią poprzez m.in. kampanie informacyjne, pełne i

dostępne informacje na temat rachunków za energię oraz narzędzia porównywania cen, propagowanie systemów własnej produkcji energii, reagowania na zapotrzebowanie i współdzielenia na zasadach kooperatywy, budżetów partycypacyjnych i finansowania społecznościowego na potrzeby inwestycji związanych z energią oraz zachęty podatkowe i inwestycyjne, a także poprzez kierowanie rozwiązaniami technologicznymi i innowacjami; wzywa Komisję, państwa członkowskie i właściwe władze do wyodrębnienia najlepszych praktyk w rozwiązywaniu problemu gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym;

40. uważa, że regiony i miasta mają do odegrania ważną rolę w umacnianiu zrównoważonych modeli energetycznych; uznaje kluczową rolę regionów, metropolii i miast w propagowaniu odpowiedzialności za transformację energetyki i oddolnego sprzyjania innowacjom związanym z klimatem i energią; zauważa, że regiony i obszary miejskie najlepiej nadają się do testowania i wdrażania zintegrowanych rozwiązań bezpośrednio angażujących obywateli; podkreśla w związku z tym rolę Porozumienia Burmistrzów, które ma ambicję rozwijania globalnej wymiany najlepszych praktyk oraz ewentualnego łączenia zasobów i inwestycji; zauważa, że również obszary wiejskie są miejscem, w którym można wprowadzać innowacje, pozwalające w ich przypadku sprostać takim wyzwaniom jak oddalenie lub zmiany demograficzne, oraz świadczyć nowe usługi;
41. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania władz regionalnych i lokalnych w podejmowaniu skoordynowanych działań zachęcających do innowacji energetycznych na szczeblu lokalnym i ponadregionalnym, z myślą o opracowywaniu spójnych strategii; zaznacza, że transformacja energetyki drastycznie wpłynie na zatrudnienie w niektórych regionach Unii Europejskiej, i w tym kontekście podkreśla, że należy poświęcić szczególną uwagę regionom, które stoją przed wyzwaniami związanymi ze stopniowym wycofywaniem się z wytwarzania energii z węgla brunatnego, węgla kamiennego i innych stałych paliw kopalnych oraz z likwidacją przemysłu wydobywczego i górnictwa w wyniku decyzji państwa członkowskiego, władz lokalnych lub branży bądź z powodu innych okoliczności; podkreśla potrzebę wspierania tych regionów w opracowywaniu włączających i sprawiedliwych strategii przemian na szczeblu lokalnym oraz w uwzględnianiu skutków społecznych, społeczno-gospodarczych i środowiskowych towarzyszących rekonwersji terenów przemysłowych; podkreśla, że istnieją rozwiązania finansowe na potrzeby takiego wsparcia: częściowe wykorzystywanie dochodów z aukcji w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji oraz fundusz na rzecz modernizacji, który ma zostać stworzony na lata 2021–2030; uważa, że procesy angażujące zainteresowane strony powinny pomóc w opracowaniu najlepszych sposobów przyciągnięcia alternatywnych przedsiębiorstw innowacyjnych, przedsiębiorstw typu start-up i przedstawicieli przemysłu w celu zbudowania zrównoważonej gospodarki regionalnej, wzmocnienia poczucia własnej wartości obywateli oraz pomocy w zastąpieniu mocy wytwórczych energii elektrycznej rozwiązaniami z obszaru energii odnawialnej lub efektywności energetycznej; wzywa do ukierunkowania polityki w zakresie badań naukowych i innowacji na znalezienie sposobów rewitalizacji takich regionów poprzez stworzenie perspektyw trwałego zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, zwłaszcza tam, gdzie wycofywanie się z wytwarzania energii z węgla brunatnego, węgla kamiennego i innych stałych paliw kopalnych jest związane z działalnością wydobywczą;

42. apeluje do Komisji o pomoc w przekazywaniu władzom lokalnym i regionalnym uprawnień do wprowadzania innowacji związanych z czystą energią, takich jak inteligentne miasta, e-mobilność, inteligentne sieci i mikrosieci, oraz do większego wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w zależności od stopnia ich gotowości, a także o pomaganie tym władzom w podejmowaniu wyzwań związanych z dalszymi etapami transformacji energetyki, takimi jak angażowanie się obywateli; zachęca do wymiany najlepszych praktyk, łączenia inwestycji i lepszej oceny możliwości pozyskania finansowania bankowego dla projektów oraz do opracowywania strategii finansowania, takich jak uzasadnienia biznesowe oraz zamówienia publiczne i pożyczki;
43. uważa, że sektor transportu posiada ogromny potencjał i powinien odgrywać znaczącą rolę w procesie transformacji, i zachęca Komisję do wspierania istniejącego finansowania na rzecz rozwoju infrastruktury pojazdów elektrycznych; wzywa Komisję do dalszego wspierania i rozwijania kolejnych inicjatyw, takich jak ogólnoeuropejska inicjatywa na rzecz elektromobilności oraz Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych;
44. zachęca Komisję, by uznała korzyści płynące z mobilności z wykorzystaniem wodoru, a także sprzężenie sektorowe między sektorem transportu a sektorem energii elektrycznej, i stworzyła zachęty do wykorzystywania nowych modeli biznesowych w podobnych dziedzinach, takich jak inteligentne ładowanie i urządzenia pojazd-sieć, co umożliwiłoby właścicielom pojazdów elektrycznych sprzedaż energii do systemów energetycznych w elastyczny sposób; wzywa Komisję do zapewnienia finansowania innowacji mających na celu opracowanie rozwiązań w zakresie magazynowania wodoru i zaawansowanych rozwiązań w zakresie długoterminowego magazynowania energii dla pojazdów elektrycznych, rozwój infrastruktury ładowania wodoru oraz infrastruktury i rozwiązań typu „plug-in”, w tym infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych; zachęca państwa członkowskie i władze lokalne do podejmowania dalszych inicjatyw, takich jak zachęty podatkowe do penetracji rynku pojazdów elektrycznych i wodorowych, ulgi i zwolnienia podatkowe dla właścicieli pojazdów elektrycznych i wodorowych, a także różnorodnych innych inicjatyw promujących korzystanie z pojazdów elektrycznych, takich jak niższe ceny, dopłaty i premie dla nabywców pojazdów elektrycznych, oraz tworzenie darmowych miejsc parkingowych dla pojazdów elektrycznych;
45. zwraca uwagę na znaczne wysiłki podejmowane w ramach unijnego programu w zakresie badań naukowych i rozwoju „Horyzont 2020” w dążeniu do zmniejszenia o 60 % emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu do 2050 r. w stosunku do poziomu z 1990 r.⁴; przypomina, że unijne programy badań naukowych i innowacji są kluczowym czynnikiem umożliwiającym absorpcję innowacji w dziedzinie energii i ICT oraz inteligentnych systemów transportu przez rynek; wzywa Komisję, by w przyszłości większą część dostępnych środków kierowała na współzależne priorytety strategiczne, takie jak mobilność niskoemisyjna, infrastruktura do ładowania pojazdów korzystających z paliw alternatywnych i zintegrowany transport miejski, ze szczególnym uwzględnieniem emisji wszelkich zanieczyszczeń, redukcji hałasu,

⁴ Zgodnie z celami wyznaczonymi w białej księdze Komisji z dnia 28 marca 2011 r. pt. „Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu” (COM(2011)0144).

bezpieczeństwa na drodze, zatorów komunikacyjnych i wąskich gardeł oraz z poszanowaniem zasady neutralności technologicznej; podkreśla również znaczenie rozwoju zaawansowanych biopaliw oraz zwiększania udziału transportu kolejowego i rowerowego;

46. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja będzie wspierać wprowadzanie na rynek innowacyjnych rozwiązań w zakresie czystej energii za pomocą zamówień publicznych oraz poprze rewizję dyrektywy w sprawie ekologicznie czystych pojazdów, a także dostrzega potencjalne korzyści takich działań dla organów zarządzających transportem publicznym i operatorów transportu publicznego, producentów autobusów, dostawców branżowych, dostawców energii, krajowych i międzynarodowych stowarzyszeń oraz ośrodków badawczych; zwraca się do Komisji o szybkie przedstawienie w tym celu odpowiednich wniosków;
47. zachęca do opracowania strategicznego planu badań i innowacji w dziedzinie transportu zawierającego plany działania przygotowane wspólnie przez państwa członkowskie i Komisję oraz władze i podmioty lokalne i regionalne, jak również do opracowania adekwatnego mechanizmu zarządzania, tak aby wspierać badania, innowacje i wdrażanie nowych technologii oraz zachęcać do mobilności niskoemisyjnej, czego sektor transportu bardzo potrzebuje; apeluje o uwzględnienie w rocznym programie prac Komisji założeń tych planów;
48. wzywa do stosowania zintegrowanego i skoordynowanego podejścia, które uwzględnia miejski wymiar polityki i prawodawstwa UE oraz państw członkowskich, a także do opracowywania planów zrównoważonej mobilności miejskiej, tak aby umożliwić państwom członkowskim poprawę stanu zdrowia i jakości życia obywateli oraz stanu środowiska na obszarach miejskich, wspierać je w tym i je do tego zachęcać; sprzyja opracowywaniu współpracujących inteligentnych systemów transportowych i pojazdów autonomicznych oraz rozwojowi infrastruktury łączności gwarantującej zaspokojenie potrzeb sieci 5G pod względem dużej przepustowości i niskiej latencji; apeluje o aktywne działanie na rzecz zmniejszenia różnic w jakości infrastruktury między obszarami miejskimi i wiejskimi oraz regionami bardziej i słabiej rozwiniętymi oraz o poprawę współpracy między nimi;
49. dostrzega znaczenie nowego Europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju podpisanego w czerwcu 2017 r., w którym zawarto wspólną wizję oraz wspólne ramy działania UE i jej państw członkowskich w zakresie współpracy na rzecz rozwoju; zauważa, że po raz pierwszy 17 celów zrównoważonego rozwoju i związane z nimi założenia do roku 2030 mają powszechne zastosowanie do wszystkich państw, zgodnie ze zobowiązaniem UE, by przewodzić wysiłkom na rzecz osiągnięcia tych celów; stwierdza, że konsensus dostosowuje politykę Unii na rzecz rozwoju do agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz określa istotne działania w zakresie zrównoważonej energii i łagodzenia skutków zmiany klimatu;
50. przypomina, że art. 8 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów stanowi, iż „cele EFSI są osiąganymi w sposób zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju”, zgodnie z celem UE polegającym na zachowaniu, ochronie i poprawie jakości środowiska naturalnego oraz z jej zobowiązaniami w ramach porozumienia paryskiego;
51. przypomina, że umowy o partnerstwie i programy na mocy rozporządzenia w sprawie

wspólnych przepisów mają na celu promowanie efektywnego gospodarowania zasobami, łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz horyzontalnych zasad partnerstwa, wielopoziomowego zarządzania, niedyskryminacji i równości płci;

52. uważa, że należy wzmocnić synergii między politykami UE za sprawą jednolitego i spójnego stanowiska UE wobec środków antydumpingowych, co zapewni przemysłowi wytwórczemu możliwość skorzystania w pełni z transformacji energetyki;
53. uznaje kluczową rolę regionów, metropolii i miast w propagowaniu odpowiedzialności za ogólnospołeczną transformację energetyki oraz w zachęcaniu do oddolnych innowacji związanych z klimatem i energią; wzywa do stosowania tych samych norm jakości środowiska w odniesieniu do całej energii wprowadzanej na rynek UE; wyraża troskę o zachowywanie miejskich terenów zielonych;

o

o o

54. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz państwom członkowskim.

UZASADNIENIE

I. Wprowadzenie

Nowoczesne gospodarki przechodzą głębokie przemiany pod względem sposobu produkcji, przesyłu, magazynowania i wykorzystania energii. Przemiany te opierają się na trzech elementach: najważniejsza jest potrzeba zapewnienia przystępnej cenowo, niezawodnej i bezpiecznej energii do napędzenia wzrostu gospodarczego; w perspektywie długoterminowej stały wzrost gospodarczy wymaga coraz bardziej zrównoważonej eksploatacji dostępnych zasobów; wreszcie, nowe technologie – w tym ostatnimi czasy technologie napędzane rewolucją cyfrową – oferują wiele możliwości przemyslenia na nowo całych systemów energetycznych.

Unia Europejska jest światowym liderem w transformacji energetyki, która pozostaje dla UE kluczem do zbudowania jej globalnej przewagi komparatywnej. Od 2005 r. to przekonanie znalazło odzwierciedlenie w licznych dokumentach strategicznych, a następnie w konkluzjach Rady Europejskiej i w staraniach Komisji, które doprowadziły do przyjęcia pakietu klimatyczno-energetycznego do roku 2020. Szersze społeczno-gospodarcze skutki transformacji energetyki UE zaowocowały strategią „Europa 2020”, jak również ramami polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 oraz strategią energetyczną UE do roku 2050. Wraz z kompleksowym wnioskiem dotyczącym strategii ramowej na rzecz unii energetycznej i późniejszymi przepisami z 2016 i 2017 r., które są wdrażane lub w trakcie przyjmowania, UE stworzyła podwaliny niezbędne do pomyślnego przeprowadzenia tej głębokiej transformacji energetyki.

W tym kontekście wraz z coraz większą liczbą gospodarek czerpiących korzyści z transformacji energetyki i poszukujących takich korzyści, zdolność UE do przyspieszenia innowacji w dziedzinie czystej energii jest kwestią o nadrzędnym znaczeniu. Oczywiście jest, że dokonując przejścia na niskoemisyjną i wysokowydajną gospodarkę oraz zwiększając swoje ogólne bezpieczeństwo energetyczne i niezależność od importu energii, Unia dąży do zapewnienia sobie globalnej konkurencyjności w przemyśle, trwałego wzrostu gospodarczego i wysokiej jakości miejsc pracy dla swoich obywateli.

Nie ma wątpliwości, że fundamenty, które posłużą do tych celów, są solidne. W Indeksie Innowacji Cleantech z 2017 r. w czołówce 10 krajów przodujących w innowacjach w dziedzinie czystych technologii plasuje się pięć państw członkowskich UE. Podobną proporcję można zaobserwować w pozostałej części rankingu, w którym 11 państw członkowskich UE znajduje się w pierwszej dwudziestce, a 20 państw członkowskich UE w gronie 40 przeanalizowanych państw z całego świata. Światowe przewodnictwo UE pod względem liczby wysoce wartościowych wynalazków z zakresu technologii służących łagodzeniu zmiany klimatu jest również widoczne w danych opublikowanych przez Europejski Urząd Patentowy. Jednocześnie dostępne statystyki wskazują, że tylko pięć państw członkowskich UE odpowiada za około 80 % opatentowanych innowacji w tej dziedzinie. Jeżeli chodzi o energię odnawialną, zgodnie z danymi z 2016 r. opublikowanymi przez Międzynarodową Agencję Energii Odnawialnej UE posiada niemal 21 % światowych mocy wytwórczych energii odnawialnej, co sprawia, że jest ona światowym liderem w przeliczeniu na jednego mieszkańca, a w wartościach bezwzględnych ustępuje jedynie Chinom. Jednak azjatyckie gospodarki wschodzące szybko nadrabiają zaległości i już dziś UE pozostaje w tyle za wieloma z jej głównych konkurentów i poniżej średniej światowej pod

względem współczynnika wykorzystania mocy maksymalnej OZE. Wszystko to wyraźnie wskazuje w przypadku UE jako całości na pewien niewykorzystany dotąd potencjał, dzięki któremu można dokonać znaczącego skoku w umacnianiu wiodącej pozycji UE pod względem innowacji w dziedzinie czystej energii.

Uznając te przekrojowe konsekwencje i zmieniający się krajobraz energetyczny, sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji Europejskiej zatytułowany „Przyspieszenie innowacji w dziedzinie czystej energii”, opublikowany w ramach pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”. Sprawozdawca jest przekonany, że aby zrobić istotny krok naprzód w badaniach nad zagadnieniami energetycznymi oraz w skutecznym wdrażaniu innowacji, UE potrzebuje strategii politycznych i instrumentów, które będą nieskomplikowane i dostosowane do szybko zmieniającego się krajobrazu, a zwłaszcza do nowo powstających technologii, a jednocześnie zagwarantują przewidywalność i długoterminową pewność pozwalające uruchomić niezbędne inwestycje. Sprawozdawca chciałby podkreślić, że w pełni funkcjonujący wewnętrzny rynek energii ma zasadnicze znaczenie dla dalszego pobudzania działalności badawczo-rozwojowej i skutecznego wdrażania innowacji związanych z energią.

II. Główne kwestie poruszone przez sprawozdawcę

II.1. Spójność działań UE

Sprawozdawca uznaje potrzebę dokonywania oceny cyklu życia (LCA) źródeł energii i technologii w tej dziedzinie, od wytwarzania, przesyłu, dystrybucji, magazynowania, zużycia po recykling lub inne sposoby wykorzystania pozostałości, przy opracowywaniu konkretnych polityk i zachęt mających na celu niskoemisyjne rozwiązania na szczeblu UE. Dostrzegając ogólnie pozytywne skutki ukierunkowanych działań w zakresie efektywności energetycznej, a także zrównoważone i neutralne pod względem technologicznym eksploatowanie wszystkich rodzimych źródeł dostępnych w UE – od źródeł odnawialnych po technologie czystego węgla – sprawozdawca uważa, że należy bardziej priorytetowo potraktować horyzontalne, systemowe innowacje w dziedzinie energii, dosięgające wszystkich sektorów w ramach systemu energetycznego. Jest to konieczne do osiągnięcia celów UE w zakresie trwałego rozwoju, o którym jest mowa w art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, i do faktycznego zapewnienia państwom członkowskim prawa wyboru własnego koszyka energetycznego, ustanowionego w art. 194 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Podejście to znalazło odzwierciedlenie w całości sprawozdania.

Sprawozdawca jest zdania, że zapewnienie ogólnej spójności przekrojowych ram regulacyjnych stanowi jeden z kluczowych czynników pobudzenia innowacyjności w dziedzinie energii. Chodzi tu o stabilną, długoterminową wizję polityki, która łączy różne jej aspekty, w tym fundusze strukturalne, oraz systemy prywatne. Kluczowe znaczenie mają również lepsze doradztwo finansowe i usługi doradcze dla innowatorów. Sprawozdawca jest ponadto przekonany o potrzebie skutecznej koordynacji programów unijnych i krajowych, by unikać powielania działań i zapewnić jak najskuteczniejsze wykorzystywanie istniejącej infrastruktury badawczej i zasobów.

II.2. Pewność finansowania w perspektywie długoterminowej

Sprawozdawca dostrzega kluczową rolę, jaką kolejny program ramowy (na lata 2021–2027) odegra w przyspieszeniu neutralnych pod względem technologicznym innowacji w dziedzinie

czystej energii. W tym kontekście ponawia apel Parlamentu o większy całkowity budżet 9PR w wysokości 120 mld EUR, a ponadto proponuje zwiększenie finansowania związanego z energią o 50 % w porównaniu z programem „Horyzont 2020”. Dzięki temu unijne inwestycje w badania i innowacje w dziedzinie energii w ramach programu ramowego powinny wzrosnąć ponad dwukrotnie. Ta propozycja musi zostać uzupełniona lepszym dopasowywaniem i łączeniem istniejących instrumentów inwestycyjnych UE, a także kapitału private equity, w przypadku którego należy poszukiwać możliwości bezpośredniego zaangażowania obywateli.

II.3. UE jako globalny lider

Koordinowanie wysiłków z globalnymi partnerami za pośrednictwem inicjatywy „Mission Innovation” oraz różnych koalicji i inicjatyw podjętych w wyniku porozumienia paryskiego jest ważnym elementem wspierającym światowe przewodnictwo UE pod względem innowacji w dziedzinie energii. Sprawozdawca jest przekonany o potrzebie zwielokrotnienia inwestycji w innowacje w dziedzinie energii, również za sprawą zbadania możliwości podziału prac między wiodącymi krajami w tej dziedzinie, a także dzięki sprzyjaniu eksportowi czystych technologii energetycznych przez UE.

II.4. Obywatelskie innowacje w dziedzinie energii

Sprawozdawca w pełni zgadza się z poglądem, że obywatele muszą odgrywać podstawową rolę w transformacji energetyki i w kierowaniu innowacjami. Systemy energetyczne stają się coraz bardziej rozproszone i ukierunkowane na prosumentów, w związku z czym krajobraz energetyczny zasadniczo się demokratyzuje. Dzieje się tak nie tylko w odniesieniu do produkcji i zużycia, lecz również w przypadku nowych usług i rozwiązań, a także w odniesieniu do opracowywania i wdrażania innowacji energetycznych. Sprawozdawca jest przekonany, że wysiłki UE na rzecz przyspieszenia innowacji w dziedzinie czystej energii powiodą się tylko wówczas, gdy UE w pełni uzna, że będzie się musiała dokonać zmiana sposobu myślenia Europejczyków. Nie jest to już kwestia większego uświadomienia oraz lepszego zrozumienia polityki i procesów. Wraz z technologiami informacyjnymi i cyfryzacją sprzyjającymi decentralizacji systemów oraz pojawianiem się coraz to nowszych sposobów aktywizowania obywateli Europejczycy w każdym wieku będą również stopniowo coraz aktywniej zaangażowani w kierowanie innowacjami w dziedzinie energii. Podobnie jak w przypadku wszelkich procesów społecznych będzie to długi proces i musi on zostać odpowiednio ukierunkowany za sprawą systemowych programów kształcenia i aktywizacji. Wspólnota wiedzy i innowacji InnoEnergy w ramach Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii już rozpoczęła prace nad przyswojeniem zagadnień energetyki przez społeczeństwo; sprawozdawca wyraża głębokie przekonanie, że proces ten będzie odgrywać coraz większą rolę w nadchodzących latach i że w związku z tym powinien być zaakceptowany i w pełni popierany.

System energetyczny można porównać do krwioobiegu w stosunku do znacznej części działalności ludzkiej. Skutki tej transformacji wykraczają znacznie poza gospodarkę. Uruchomienie wyjątkowego potencjału innowacyjnego UE we wszystkich sektorach energetycznych, a być może szczególnie w ramach rozwiązań systemowych, to największa szansa na to, aby wyzwania związane z gruntowną transformacją energetyki stały się odskocznią do bezpiecznego i trwałego wzrostu gospodarczego, wiodącej pozycji UE na świecie, a także będzie ono kluczowym elementem konstrukcyjnym społeczeństwa jutra

opartego na wiedzy. A ujmując to bardziej filozoficznie, biorąc pod uwagę cele UE w zakresie transformacji energetyki, może to być wkład Europy w lepsze jutro, którego pragniemy dla przyszłych pokoleń Europejczyków.

25.10.2017

OPINIA KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI

dla Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

w sprawie przyspieszenia innowacji w dziedzinie czystej energii
(2017/2084(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Stefan Eck

WSKAZÓWKI

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności zwraca się do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. stwierdza, że Unia Europejska jest jednym ze światowych liderów i największych publicznych sponsorów w dziedzinie czystej energii; uważa, że badania naukowe i innowacje, na które przeznaczono ponad 10 mld EUR, są kluczowe dla wspierania konkurencyjności Europy na świecie i jej przywództwa w obszarze nowoczesnych technologii energetycznych i rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej;
2. jest zdania, że głównie dzięki bezpośredniemu zaangażowaniu obywateli – jako konsumentów, producentów i dostawców – społeczeństwo przyswoi sobie niskoemisyjne innowacyjne rozwiązania, które mają znaczący wpływ na poziom zużycia zielonej energii; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby w większym stopniu skupiły się na ułatwianiu i rozszerzaniu dostępu obywateli do takich rozwiązań, w tym na szczeblu krajowym i – przede wszystkim – na szczeblu społeczności; wyraża w związku z powyższym poparcie dla planu Komisji, aby dokonać dekarbonizacji zasobów budynków w UE do 2050 r., jako że same te zasoby odpowiadają za zużycie ponad 40 % zapotrzebowania na energię końcową w UE; wyraża zaniepokojenie co do narzędzi i dostępnego wsparcia finansowego służących podjęciu tego istotnego wyzwania wskazanego w komunikacie Komisji;
3. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja potwierdziła zamiar szybszego przechodzenia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną za pomocą kompleksowej strategii obejmującej zachęty w odniesieniu do inwestycji sektora prywatnego, instrumenty finansowe dostosowane do specyficznych potrzeb i finansowanie ukierunkowane na badania naukowe i innowacje; w związku z powyższym z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji, by zainwestować ponad 2 mld EUR z funduszy programu prac

„Horyzont” na lata 2018–2020 w badania i innowacje w zakresie czystej energii, elektromobilność, dekarbonizację zasobów budynków i włączenie odnawialnych źródeł energii;

4. podkreśla, że badania naukowe i innowacje przyczyniają się do tego, by Europa była lepszym miejscem do życia i pracy, wspierają konkurencyjność oraz sprzyjają rozwojowi i tworzeniu miejsc pracy; uważa, że należy zdecydowanie wspierać działania ukierunkowane na przyspieszenie innowacji w dziedzinie czystej energii, promując inwestycje publiczne i prywatne oraz konkurencyjność unijnego przemysłu, a także łagodząc społeczne skutki przejścia na czyste źródła energii;
5. podkreśla kluczową rolę polityki klimatycznej i polityki w dziedzinie czystej energii jako czynników wpływających na innowacje w gospodarce realnej; przypomina, że wiążące standardy i cele utrwaliły przodującą pozycję UE w zakresie eko-innowacji, i wyraża zaniepokojenie faktem, że w razie nieprzyjęcia ambitniejszych założeń w zakresie polityki w dziedzinie klimatu i czystej energii UE już teraz traci dominującą pozycję na rynku nowych technologii i innowacji koncepcyjnych;
6. dostrzega fakt, że zwiększone finansowanie projektów badawczych doprowadzi do obniżenia kosztów i większej konkurencyjności europejskiego sektora magazynowania energii; zachęca państwa członkowskie do łączenia zasobów na rzecz przeprowadzania projektów na dużą skalę w zakresie innowacji niskoemisyjnych, tak aby zacieśnić współpracę między podmiotami kluczowymi dla badań naukowych w Europie; wyraża przekonanie, że usprawni to koordynację działań tych podmiotów i zwiększy ich konkurencyjność;
7. podkreśla potencjał wychwytywania i składowania dwutlenku węgla, co może w innowacyjny sposób rozwiązać problem skutecznego ograniczenia emisji spowodowanych wykorzystywaniem kopalnych źródeł energii w procesach przemysłowych;
8. przypomina, że jakość regulacji i integralność sektora publicznego stanowią dwa aspekty zarządzania publicznego, które mają krytyczne znaczenie dla inwestowania w innowacje i infrastrukturę w zakresie czystej energii; popiera intensywniejsze wdrażanie różnych instrumentów finansowych na rzecz wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w zakresie czystej energii zarówno przez organizacje publiczne, jak i prywatne; dostrzega luki w finansowaniu innowacyjnych technologii przez sektor prywatny i zachęca do lepszego wykorzystania publicznych środków w celu zwiększenia prywatnych inwestycji przychodzących;
9. podkreśla znaczenie agendy miejskiej UE i z zadowoleniem przyjmuje rozwiązania polityczne przyznające kompetencje gminom i regionom w celu dokonywania inwestycji ekologicznych umożliwiających tworzenie synergii, i podkreśla znaczenie zintegrowanego Porozumienia Burmistrzów w sprawie Klimatu i Energii wobec faktu, że zaangażowanie gmin i regionów jest niezbędne w procesie przechodzenia na gospodarkę bezemisyjną;
10. uważa, że nasze morza i oceany stanowią ogromne odnawialne źródła energii – w szczególności wzdłuż wybrzeża Atlantyku – i wykazują ogromny potencjał, aby stać się istotnymi ekologicznymi źródłami energii; uważa, że dzięki morskim odnawialnym źródłom energii, w szczególności energii wiatrowej na obszarach morskich i energii

oceanicznej, UE zyskuje możliwość stymulowania wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy, zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii i pobudzenia konkurencyjności przez innowacje technologiczne;

11. podkreśla, że służby publiczne zapewniające zaopatrzenie w wodę oraz oczyszczanie ścieków wykorzystują znaczne nakłady energii, a także przyczyniają się do emisji gazów cieplarnianych z nieprzetworzonych ścieków; uważa, że należy promować spójne strategie polityczne w dziedzinie gospodarki o obiegu zamkniętym, z uwzględnieniem kluczowego znaczenia związku między energią i wodą, przez bardziej efektywne wykorzystywanie wody, ograniczenie zużycia energii i dostarczanie na rynek wartościowych materiałów, stosowanie nowych systemów automatyzacji oraz skutecznych i łatwo dostępnych systemów wykorzystujących dane, a także pobudzenie innowacji i nowych technologii;
12. podkreśla, że duże znaczenie ma zapewnienie, by w przyszłości europejskie przejście na gospodarkę niskoemisyjną służyło interesom wszystkich, przy czym należy skupić się przede wszystkim na potrzebach konsumentów, MŚP i świadczeniu usług publicznych; zachęca do zamówień publicznych na innowacyjne rozwiązania niskoemisyjne;
13. zaleca wzmożenie starań na rzecz inwestycji w badania naukowe i innowacje, w kształcenie uczniów i studentów w obszarze technologii i zdrowia oraz we współpracę w ramach trójkąta wiedzy – kształcenia, nauki i biznesu, w tym w zakresie odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej oraz ich oddziaływania na środowisko i zdrowie obywateli;
14. uważa, że należy w sposób czytelny określić europejską politykę publiczną w dziedzinie gospodarki wodnej i energii, tworzyć synergie i prowadzić do integracji sektora wodnego i innych gałęzi przemysłu, promować innowacyjne modele finansowania, w większym stopniu wykorzystywać energię ze źródeł odnawialnych zamiast energii z paliw kopalnych w ramach miejskiego obiegu wody bez uszczerbku dla niezawodności i efektywności procesów;
15. podkreśla, że wszystkie zaangażowane strony muszą uwzględniać koszty degradacji środowiska i zanieczyszczenia powietrza oraz koszty zdrowotne wywoływane przez wydobycie i spalanie paliw kopalnych; jest zdania, że dopłaty do paliw kopalnych stanowią główną przeszkodę dla innowacji związanych z czystą energią, i nalega, by przekierować tego typu środki na finansowanie innowacji i wdrożenie rozwiązań w zakresie czystej energii; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspólnego opracowania planu działań na rzecz stopniowego wycofywania dopłat do paliw kopalnych do 2020 r., zastępowanych przez odpowiednie dopłaty do projektów w zakresie czystej energii na szczeblu krajowym i na szczeblu społeczności lokalnych, wraz z rygorystycznym harmonogramem i z mierzalnymi rezultatami wyznaczonymi dla poszczególnych państw;
16. stwierdza, że 30 listopada 2016 r. Komisja przedstawiła pakiet ustawodawczy dotyczący czystej energii, w którym wprowadziła ramy regulacyjne dla energii ze źródeł odnawialnych, wewnętrznego rynku energii, bezpieczeństwa dostaw i efektywności energetycznej w Unii Europejskiej po roku 2020; ubolewa jednak, że w ramach tego pakietu utrzymano niezmienione dotacje do paliw kopalnych i energetyki jądrowej oraz że nie udało się określić zasad internalizacji kosztów zewnętrznych związanych z tymi

obszarami działalności;

17. podkreśla, jak ważne są oszczędności energii i efektywność energetyczna w kontekście innowacji w dziedzinie czystej energii; zaznacza, że kwestię efektywności energetycznej należy rozważać zarówno pod względem produkcji paliw / energii, jak i ich zużycia;
18. przypomina zobowiązanie stron porozumienia paryskiego do ochrony i podnoszenia efektywności lasów pochłaniających gazy cieplarniane oraz dostrzega ograniczony potencjał bioenergii, która może mieć negatywny wpływ na klimat, usługi ekosystemowe oraz na inne aspekty środowiskowe;
19. uznaje znaczenie nowego Europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju podpisanego w czerwcu 2017 r., w którym określa się wspólną wizję oraz wspólne ramy działania w zakresie współpracy na rzecz rozwoju dla UE oraz państw członkowskich UE; stwierdza, że po raz pierwszy 17 celów zrównoważonego rozwoju i związane z nimi założenia do roku 2030 mają powszechne zastosowanie do wszystkich państw, zgodnie ze zobowiązaniem UE, by przewodzić wysiłkom na rzecz osiągnięcia tych celów; stwierdza, że konsensus to model dostosowujący politykę na rzecz rozwoju Unii do agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, a także wskazujący istotne działania w zakresie zrównoważonej energii oraz zmian klimatu;
20. dostrzega znaczenie przetwarzania nawozu naturalnego, biofermentacji i uznania składników odżywczych dla gospodarki rolnej oraz transformacji energetycznej w Unii i państwach członkowskich, w tym za sprawą produkcji zielonego gazu, zielonej energii, ciepła, a także powiązanych oszczędności energii, poprawy jakości powietrza i gleb oraz redukcji emisji;
21. podkreśla, że niemal 54 mln obywateli UE cierpi z powodu ubóstwa energetycznego (10,8 % ludności UE) oraz że w 2012 r. obywatele ci nie byli w stanie zapewnić odpowiedniego ogrzewania swych gospodarstw domowych; wzywa Komisję, by aktywnie promowała politykę na rzecz efektywności energetycznej budynków, jako że są one największym odbiorcą energii w UE i zużywają 40 % energii końcowej, a także wspierała opłacalną renowację budynków z myślą o długoterminowym celu dekarbonizacji ogółu budynków w UE, które obecnie są bardzo nieefektywne pod względem energetycznym.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU OPINII
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	12.10.2017
Wynik głosowania końcowego	+: 55 -: 1 0: 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Marco Affronte, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Miriam Dalli, Seb Dance, Mark Demesmaeker, Stefan Eck, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Jo Leinen, Peter Liese, Norbert Lins, Rupert Matthews, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Julia Reid, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Ivica Tolić, Nils Torvalds, Adina-Ioana Vălean, Damiano Zoffoli
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Elena Gentile, Merja Kyllönen, Ulrike Müller, Christel Schaldemose, Bart Staes, Keith Taylor
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	John Howarth, Răzvan Popa, Sven Schulze

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

55	+
ALDE	Catherine Bearder, Gerben-Jan Gerbrandy, Valentinas Mazuronis, Ulrike Müller, Nils Torvalds
ECR	Mark Demesmaeker, Arne Gericke, Julie Girling, Urszula Krupa, Rupert Matthews
EFDD	Piernicola Pedicini
GUE/NGL	Lynn Boylan, Stefan Eck, Luke Ming Flanagan, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen
PPE	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Birgit Collin-Langen, Herbert Dorfmann, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Peter Liese, Norbert Lins, Annie Schreijer-Pierik, Sven Schulze, Renate Sommer, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean
S&D	Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Seb Dance, Elena Gentile, Jytte Guteland, John Howarth, Karin Kadenbach, Jo Leinen, Susanne Melior, Gilles Pargneaux, Răzvan Popa, Christel Schaldemose, Daciana Octavia Sârbu, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE	Marco Affronte, Benedek Jávor, Bart Staes, Keith Taylor

1	-
EFDD	Julia Reid

3	0
ENF	Sylvie Goddyn, Jean-François Jalkh
NI	Zoltán Balczó

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

OPINIA KOMISJI TRANSPORTU I TURYSTYKI

dla Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

w sprawie przyspieszenia innowacji w dziedzinie czystej energii
(2017/2084(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Isabella De Monte

WSKAZÓWKI

Komisja Transportu i Turystyki zwraca się do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że sektor transportu zużywa jedną trzecią energii w UE, ma ogromny potencjał pod względem efektywności energetycznej i redukcji emisji dwutlenku węgla, powinien zatem odgrywać istotną rolę w przechodzeniu na nowe rozwiązania energetyczne i tworzeniu społeczeństwa niskoemisyjnego; mając na uwadze, że w tym celu niezbędne jest wprowadzenie zaawansowanych unowocześnień, infrastruktury opartej na zasobach alternatywnych oraz innowacji cyfrowych, które wspierałyby branżę turystyczną oraz usługi inteligentnej mobilności, a zwłaszcza MŚP, start-upy i nowe modele biznesowe w sektorze transportu;
- B. mając na uwadze, że sektor transportu ma do odegrania ważną rolę we wdrażaniu porozumienia klimatycznego z Paryża i zawartego w nim celu ograniczenia wzrostu temperatury na świecie, tak aby sytuował się znacznie poniżej 2 °C mając na uwadze, że dekarbonizacja sektora transportu uzależniona jest od dalszego wprowadzania energii ze źródeł odnawialnych, a zatem silne powiązania między energetyką a transportem są niezbędne do osiągnięcia integracji sektorowej z pełnym poszanowaniem zasady neutralności technologicznej;
- C. mając na uwadze, że coraz powszechniejsze propagowanie i wspieranie efektywności energetycznej, technologii energii ze źródeł odnawialnych i mobilności elektrycznej, wraz z cyfryzacją, inteligentnymi systemami transportu i inteligentną infrastrukturą optymalizującą wytwarzanie energii przyspieszy przejście na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną i przyczyni się do tworzenia miejsc pracy, wzrostu gospodarczego i inwestycji oraz ożywi gospodarki europejskie;

1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji⁵ i zaproponowane w nim działania, a wśród nich zgłoszony przez Komisję i Europejski Bank Inwestycyjny zamiar stworzenia programu na rzecz bardziej ekologicznego transportu, takiego jak obowiązujący program na rzecz ekologicznej żeglugi, aby wspierać wdrażanie, tworzenie i unowocześnianie rozwiązań transportowych wykorzystujących alternatywne źródła energii; z zadowoleniem przyjmuje również działania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), który mobilizuje podmioty prywatne do inwestycji w tym obszarze; podkreśla, że partnerstwa publiczno-prywatne i wspólne przedsięwzięcia w dziedzinie badań naukowych, rozwoju i innowacji (takie jak wspólna inicjatywa technologiczna w zakresie technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych) mogą przyczynić się do zmniejszenia czynnika ryzyka, a w rezultacie stworzyć odpowiednie zachęty i warunki pozwalające przyciągnąć inwestycje w czystą energię;
2. wzywa Komisję do oceny potrzeb w zakresie infrastruktury dla paliw alternatywnych, tak aby uwzględnić wszystkie konkretne wyzwania energetyczne w poszczególnych sektorach transportu, w tym w sektorze kolei, lekkich i ciężkich pojazdów silnikowych, lotnictwa oraz transportu morskiego i śródlądowego;
3. jest głęboko przekonany, że aby osiągnąć cele UE w zakresie rozwoju energii ze źródeł odnawialnych, decydenci muszą pilnie wzmocnić warunki inwestycji, nie tylko odnośnie do polityki inwestycyjnej, lecz także konkurencji, handlu i polityki rynków finansowych; przypomina, że warunki inwestycyjne są jednym z głównych czynników hamujących inwestycje i innowacje w zakresie energii ze źródeł odnawialnych oraz że szersze otoczenie inwestycyjne nie powinno stać w sprzeczności z inwestycjami i innowacjami w obszarze energii ze źródeł odnawialnych;
4. podkreśla znaczenie wspierania i pobudzania w Europie najbardziej obiecujących innowacji i najnowocześniejszych rozwiązań technologicznych w ramach podejścia oddolnego, skoncentrowanego na użytkowniku, neutralnego pod względem technicznym i interdyscyplinarnego, z pogranicza energetyki, transportu i technologii cyfrowych, a w szczególności wspierania tych technologii, które pozwalają przynosić znaczne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych z punktu widzenia cyklu życia (w tym samochodów z napędem elektrycznym i wodorowym); z zadowoleniem przyjmuje działania Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych w zakresie badań podstawowych oraz inicjatywę Komisji, która chce utworzyć Europejską Radę ds. Innowacji; jest przekonany, że w przyszłych wieloletnich ramach finansowych należy silniej wspierać synergię między transeuropejską siecią transportową, siecią telekomunikacji i siecią energii ze źródeł odnawialnych;
5. zwraca uwagę na znaczne wysiłki podejmowane w ramach unijnego programu badań i rozwoju „Horyzont 2020” w dążeniu do zmniejszenia o 60 % emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu do 2050 r. w stosunku do poziomu z 1990 r.⁶; przypomina, że unijne programy badań naukowych i innowacji są kluczowym czynnikiem umożliwiającym wprowadzanie na rynek innowacji w dziedzinie energii, ICT i inteligentnych systemów transportu; wzywa Komisję, aby w przyszłości większą część dostępnych środków kierowała na współzależne priorytety strategiczne, takie jak mobilność niskoemisyjna,

⁵ COM(2016)0763.

⁶ zgodnie z celami określonymi w białej księdze Komisji pt. „Dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędneho systemu transportu” (COM(2011)0144).

stacje paliw alternatywnych i zintegrowany transport miejski, ze szczególnym uwzględnieniem emisji wszelkich zanieczyszczeń, redukcji hałasu, bezpieczeństwa na drodze, zatorów komunikacyjnych i wąskich gardeł oraz z poszanowaniem zasady neutralności technologicznej; podkreśla również znaczenie tworzenia zaawansowanych biopaliw oraz zwiększania udziału transportu kolejowego i rowerowego w europejskim transporcie;

6. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja będzie wspierać wprowadzanie na rynek innowacyjnych rozwiązań w zakresie czystej energii przez zamówienia publiczne i rewizję dyrektywy w sprawie ekologicznie czystych pojazdów, oraz dostrzega potencjalne korzyści takich działań dla władz i operatorów transportu publicznego, producentów autobusów, dostawców dla przemysłu, dostawców energii, krajowych i międzynarodowych stowarzyszeń oraz ośrodków badawczych; zwraca się do Komisji o niezwłoczne przedstawienie odpowiednich wniosków;
7. zachęca do opracowania strategicznego planu badań i innowacji w dziedzinie transportu zawierającego plany działania przygotowane wspólnie przez państwa członkowskie i Komisję Europejską, a także władze i podmioty lokalne i regionalne oraz do opracowania adekwatnego do nich mechanizmu zarządzania, tak aby wspierać badania, innowacje i wdrażanie nowych technologii oraz zachęcać do mobilności niskoemisyjnej, czego sektor transportu bardzo potrzebuje; apeluje o uwzględnienie w rocznym programie prac Komisji Europejskiej założeń tych planów;
8. podkreśla potrzebę dzielenia się najlepszymi praktykami i projektami inteligentnych, zrównoważonych i sprzyjających włączeniu społecznemu miast oraz rozwijania tych praktyk i projektów, a także wymiany informacji między państwami członkowskimi; kładzie też nacisk na korzyści wynikające z zaostrzenia norm emisji CO₂ po okresie 2020–2021 zgodnie z celami UE w zakresie dekarbonizacji jako siły napędowej innowacji i wydajności; wzywa do stosowania podejścia zintegrowanego i skoordynowanego, które uwzględnia miejski wymiar polityki i prawodawstwa UE oraz państw członkowskich, a także do opracowywania planów zrównoważonej mobilności miejskiej, tak aby umożliwiać państwom członkowskim polepszenie stanu zdrowia i jakości życia obywateli oraz stanu środowiska na obszarach miejskich, wspierać je w tym i je do tego zachęcać; promuje opracowywanie współpracujących inteligentnych systemów transportowych, pojazdów autonomicznych oraz rozwijanie infrastruktury komunikacyjnej gwarantującej dużą przepustowość i małe opóźnienia w sieci 5G; apeluje o aktywne działanie na rzecz zmniejszenia różnic w jakości infrastruktury między obszarami miejskimi i wiejskimi oraz regionami lepiej i słabiej rozwiniętymi oraz o poprawę współpracy między nimi;
9. zaznacza, że transport odpowiada za prawie jedną czwartą emisji gazów cieplarnianych w Europie i stanowi główną przyczynę zanieczyszczenia powietrza w miastach; zauważa, że wszystkie systemy transportu publicznego w znacznym stopniu bazują na autobusach, a w wielu miastach UE są one jedynym środkiem transportu publicznego, oraz że elektryfikacja autobusów wraz z wieloma innymi alternatywnymi rozwiązaniami paliwowymi stanowi obiecującą szansę na zmniejszenie śladu węglowego unijnych publicznych usług transportowych;
10. podkreśla, że jeżeli chcemy czystego transportu, musimy być w stanie wytwarzać czystą energię; jest zdania, że pojazdy elektryczne zasilane energią pochodzącą z elektrowni

węglowych nie pasują do koncepcji gospodarki bezemisyjnej;

11. podkreśla, że wszelkim inwestycjom w badania naukowe i rozwój przyszłościowych technologii niezbędnych do osiągnięcia czystej i bezemisyjnej mobilności musi towarzyszyć podstawowy wymóg zmiany wkładu energetycznego;
12. popiera cele nadrzędne wyznaczone przez Komisję, a zwłaszcza konieczność priorytetowego traktowania efektywności energetycznej, w tym jednolitej inteligentnej europejskiej sieci elektroenergetycznej, zwiększenia środków finansowych, zwłaszcza dla MŚP i branży turystycznej, oraz wprowadzenia polityki czystej energii i systemów opodatkowania, tak aby przyspieszyć przejście na alternatywne niskoemisyjne źródła energii; zachęca państwa członkowskie do przyłączenia się do inicjatywy „Mission Innovation” i zwiększenia wydatków publicznych na badania nad czystą energią w nadchodzących latach; zachęca również Komisję do inwestowania w specjalne kampanie informacyjne, których celem jest rozpowszechnianie wiedzy na temat cyklu produkcji energii, wyzwań stojących przed badaniami naukowymi w tej dziedzinie i zagrożeń związanych z modelem konsumpcji niezrównoważonej;
13. zwraca uwagę, że w odniesieniu do transportu, nie ulega wątpliwości, że energia elektryczna wytwarzana ze źródeł odnawialnych oraz inne alternatywne i zrównoważone źródła energii są obiecującym zamiennikiem paliw kopalnych; podkreśla jednak, że do stworzenia niezbędnej infrastruktury konieczne będą znaczące inwestycje; przypomina, że należy zdać sobie sprawę, że w niektórych sektorach mogą wystąpić większe niż w innych problemy ze zmianą dostawcy, a nawet z przechodzeniem na alternatywne rozwiązania w zakresie czystej energii; podkreśla potrzebę zintensyfikowania badań naukowych nad innowacyjnymi systemami energii ze źródeł odnawialnych w transporcie, na przykład wykorzystaniem energii słonecznej i wiatrowej w statkach, łączeniem odnawialnych źródeł energii z elektryczną siecią kolejową, a nawet – choć przewiduje się, że lotnictwo jeszcze przez jakiś czas pozostanie zależne od płynnych paliw węglowodorowych – rozwiązaniami obejmującymi cały łańcuch wartości sektora lotnictwa, które mogłyby się przyczynić do zmniejszenia wpływu produkcji i innowacji na środowisko.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU OPINII
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	23.11.2017
Wynik głosowania końcowego	+: 33 -: 2 0: 5
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Georges Bach, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Gesine Meissner, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Gabriele Preuß, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Jill Seymour, Pavel Telička, Wim van de Camp, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Jakop Dalunde, Mark Demesmaeker, Jill Evans, Maria Grapini, Peter Kouroumbashev, Jozo Radoš, Olga Sehnalová
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Juan Fernando López Aguilar

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI
OPINIODAWCZEJ**

33	+
ALDE	Gesine Meissner, Jozo Radoš, Dominique Riquet, Pavel Telička
GUE/NGL	Merja Kyllönen
PPE	Georges Bach, Deirdre Clune, Andor Deli, Dieter-Lebrecht Koch, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Massimiliano Salini, Luis de Grandes Pascual, Wim van de Camp,
S&D	Lucy Anderson, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Maria Grapini, Peter Kouroumbashev, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Juan Fernando López Aguilar, Gabriele Preuß, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Olga Sehnalová,
Verts/ALE	Janusz Zemke Michael Cramer, Jakop Dalunde, Jill Evans

2	-
EFDD	Peter Lundgren, Jill Seymour

5	0
ECR	Mark Demesmaeker, Jacqueline Foster, Roberts Zile, Kosma Złotowski
ENF	Marie-Christine Arnautu

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

8.12.2017

OPINIA KOMISJI ROZWOJU REGIONALNEGO

dla Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

w sprawie przyspieszenia innowacji w dziedzinie czystej energii
(2017/2084(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Monika Smolková

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju Regionalnego zwraca się do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina, że zgodnie z art. 8 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów „cele EFSI są osiągane w sposób zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju”, zgodnie z celem UE polegającym na zachowaniu, ochronie i poprawie jakości środowiska naturalnego oraz z jej zobowiązaniami w ramach porozumienia paryskiego; w związku z tym podkreśla potrzebę zapewnienia większej spójności unijnej polityki sektorowej z polityką finansowania; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zaangażowania miast, regionów i społeczeństwa obywatelskiego, co umożliwiłoby im odgrywanie aktywnej roli w przygotowywaniu i wdrażaniu konkretnych środków;
2. przypomina, że umowy o partnerstwie i programy na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów mają na celu promowanie efektywnego gospodarowania zasobami, łagodzenia skutków zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz horyzontalnych zasad partnerstwa, wielopoziomowego zarządzania, niedyskryminacji i równości płci;
3. przypomina, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne zapewniają duże możliwości w zakresie innowacji w dziedzinie energii i ich zastosowania na rynku i mogą tym samym odgrywać ważną rolę w transformacji sektora energetycznego w UE; z zadowoleniem przyjmuje wyrażony przez Komisję zamiar wprowadzenia ukierunkowanych instrumentów finansowych w celu osiągnięcia właściwej równowagi między dotacjami a instrumentami finansowymi i podkreśla, że partnerstwa publiczno-prywatne (PPP) oraz wspólne przedsięwzięcia w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji mogłyby zachęcać sektor prywatny do inwestowania w czystą energię; podkreśla, że za pomocą europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych należy szerzej wspierać regiony i miasta w dziedzinie transformacji energetycznej; zwraca uwagę, że należy zwiększyć wsparcie ekonomiczne i środki na realizację lokalnych programów renowacji

energetycznej; wzywa państwa członkowskie i Komisję do zaprzestania bezpośredniego lub pośredniego wspierania dotacji zakłócających lub szkodliwych dla środowiska naturalnego w celu przekierowania przepływów finansowych na badania nad czystą energią; przypomina, że w strategii UE na 2020 r. zobowiązano się do priorytetowego traktowania efektywności energetycznej i inicjatyw opartych na odnawialnych źródłach energii;

4. odnotowuje ogólne postępy we wdrażaniu celów strategii „Europa 2020” w zakresie przejścia na odnawialne źródła energii; podkreśla jednak, że wyniki różnią się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich; zwraca uwagę, że zwiększenie inwestycji w działania naukowe związane z czystą energią może pomóc zarówno w realizacji wyznaczonych zadań, jak i osiągnięciu wymiernych rezultatów; przypomina, że wiążące normy i cele mogą przyczynić się do rozwiązania problemów związanych ze zmianą klimatu i środowiskiem, zapewnienia trwałego bezpieczeństwa dostaw i utrzymania przewagi konkurencyjnej UE pod względem przyjaznych dla środowiska technologii energetycznych; podkreśla, że większość obecnie stosowanych technologii czystej energii (na przykład energia wiatrowa i słoneczna) jest w dużym stopniu uzależniona od zmiennych czynników naturalnych, które mogą zagrozić stabilności dostaw energii w poszczególnych regionach lub nawet państwach członkowskich, i w związku z tym wzywa do zwrócenia należytej uwagi na wzajemne połączenie sieci elektrycznych, bilansowanie rezerw mocy, magazynowanie i inne środki niezbędne do zapewnienia pełnej operacyjności wspólnego rynku energii; apeluje, aby inwestycje zarówno w badania naukowe, jak i innowacyjne projekty szczególnie uwzględniały spółdzielnie produkujące energię odnawialną, inicjatywy mające na celu decentralizację i własną produkcję energii odnawialnej oraz innowacyjną działalność MŚP; podkreśla także znaczenie zachowania równowagi terytorialnej w Unii Europejskiej i szerszego wspierania regionów i miast słabiej w tej dziedzinie rozwiniętych;
5. uważa, że należy dalej rozwijać podejście zakładające inteligentną specjalizację (skutkujące przeszło 120 strategiami w zakresie badań i innowacji odnoszących się do inteligentnej specjalizacji), przyjęte w zreformowanej polityce spójności na lata 2014–2020; w tym kontekście zachęca też do nawiązywania partnerstw międzyregionalnych, również w dziedzinie energii, ze zwróceniem szczególnej uwagi na projekty współpracy transgranicznej; podkreśla konieczność poprawy informacji udzielanych beneficjentom na szczeblu lokalnym i regionalnym, tak aby zapewnić optymalne zaangażowanie małych i średnich przedsiębiorstw działających w tym obszarze oraz młodych przedsiębiorców, a także współpracę z uniwersytetami w celu zapewnienia sprawnego wdrażania innowacyjnych rozwiązań; podkreśla, że stała i wzmocniona polityka spójności na okres po 2020 r. jest konieczna, aby osiągnąć cele UE w zakresie czystej energii;
6. podkreśla szczególne warunki i atuty niektórych terytoriów – takich jak regiony najbardziej oddalone – dla innowacji w dziedzinie czystej energii; podkreśla tutaj, że potrzebne jest dodatkowe wsparcie dla regionów słabiej rozwiniętych, odległych i wiejskich, co zapewni konwergencję energetyczną we wszystkich regionach UE;
7. podkreśla znaczenie podejścia oddolnego, multidyscyplinarnego i neutralnego pod względem technologicznym, obejmującego wszystkie zainteresowane strony – władze lokalne, regionalne i krajowe, uniwersytety i MŚP – w celu stymulowania badań,

rozwoju i innowacji, zarówno pod względem technologii, jak i partnerstw w ramach Europejskiej Rady ds. Innowacji, która może wnieść wkład dzięki innowacyjnym produktom, w szczególności poprzez środki na rzecz rozruchu i rozwoju MŚP; podkreśla, że aby transformacja energetyki się powiodła, władze regionalne i lokalne oraz zainteresowane podmioty, w tym również mniejsze, powinny być zaangażowane w proces kształtowania polityki na wczesnym etapie;

8. jest zaniepokojony różnorodnością i złożonością istniejących instrumentów finansowych („Horyzont 2020”, europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju, Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych itp.), które mogłyby zostać wykorzystane jako dodatkowe narzędzie jedynie w tych sektorach, w których okazały się bardziej odpowiednie niż dotacje na realizację celów polityki spójności, i należa, by dołożyć starań w celu uproszczenia i koordynacji tych instrumentów, tak aby władze regionalne i lokalne oraz promotorzy małych projektów mieli łatwiejszy dostęp do źródeł finansowania, przyczyniając się w ten sposób do ogólnej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej; podkreśla, że instrumenty te powinny być dostosowane do konkretnych potrzeb poszczególnych regionów; zwraca uwagę, że w celu zwiększenia synergii i zmniejszenia komplementarności funduszy UE należy dalej rozwijać kompleksowy instrument doradczy i europejski portal projektów inwestycyjnych, z myślą o kierowaniu potencjalnych inwestorów do odpowiednich instrumentów finansowania; podkreśla, że samo uproszczenie i lewarowanie instrumentów finansowych UE w drodze uruchomienia inwestycji prywatnych nie wystarczą, i dla pokrycia niezbędnych, ambitnych projektów infrastrukturalnych konieczne będzie finansowanie publiczne ze środków UE, zważywszy na trudności w dostępie do instrumentów finansowych i złożoność procedur, które zostały wymienione przez beneficjentów jako główne przeszkody; w związku z tym w polityce spójności po 2020 r. nie należy wyznaczać obowiązkowego poziomu wykorzystania instrumentów finansowych; popiera zwiększenie wydatków związanych z klimatem w polityce spójności po 2020 r.;
9. podkreśla konieczność zapewnienia stabilnego, zrównoważonego, przejrzystego i przewidywalnego otoczenia regulacyjnego na potrzeby rozwoju innowacyjnych projektów, przewidującego tematyczną i geograficzną alokację zasobów oraz łatwiejsze upowszechnianie innowacji wśród obywateli; uważa, że państwa członkowskie mają do odegrania kluczową rolę w transformacji sektora energetycznego i podkreśla konieczność koordynacji środków w zakresie badań i innowacji mających na celu transformację sektora energetycznego na szczeblu UE, aby osiągnąć cele UE w dziedzinie energii; podkreśla, że ważne jest nasilenie wysiłków służących transformacji regionów słabiej rozwiniętych, aby mogły one wykorzystać potencjał czystej energii i gospodarki obiegowej w celu zapewnienia szybkiej spójności; zachęca państwa członkowskie do przyłączenia się do inicjatywy „Mission Innovation” i zwiększenia wydatków na badania; uważa, że przyszłe planowanie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych powinno być lepiej zintegrowane z krajowymi planami w zakresie energii i klimatu na 2030 r.;
10. uważa, że agenda miejska UE jest ważnym narzędziem w angażowaniu miast i propagowaniu transformacji sektora energetycznego w UE i podkreśla znaczenie zachęt do innowacji w zakresie efektywności energetycznej budynków, aby osiągnąć cel obniżenia zużycia energii do minimum do 2050 r. apeluje o elastyczne, dostosowane do

potrzeb podejście do wdrażania agendy miejskiej, przewidujące zachęty i wytyczne w celu pełnego wykorzystania potencjału miast; zauważa, że regiony i obszary miejskie najlepiej nadają się do testowania i wdrażania zintegrowanych rozwiązań energetycznych mających bezpośredni związek z obywatelami; uważa, że synergie między politykami UE należy wzmocnić przez przyjęcie jednolitego i spójnego stanowiska UE wobec środków antidumpingowych, co zapewni przemysłowi wytwórczemu możliwość wykorzystania w pełni transformacji sektora energetycznego;

11. z zadowoleniem przyjmuje zbliżającą się rewizję dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków; wzywa jednak państwa członkowskie do podejmowania dalszych inicjatyw, aby poprawić warunki dla gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym; postrzega poprawę efektywności energetycznej jako szansę na stworzenie nowych miejsc pracy, w szczególności w sektorze budowlanym; w związku z tym zaleca, aby promować biogospodarkę, zwłaszcza wśród młodych przedsiębiorców działających w tym sektorze;
12. podkreśla potrzebę jak największego rozszerzenia planu inwestycyjnego dla Europy o finansowanie MŚP, które powinno być dostosowane do ich potrzeb;
13. uważa, że obywatele powinni być w centrum procesu transformacji energetyki i że bardziej zdecentralizowany, oddolny i ukierunkowany na użytkownika system energetyczny, w którym mogą uczestniczyć i dzięki któremu mogą przyspieszyć przyszły rozwój i innowacje konsumenci, lokalne społeczności energetyczne, miasta i małe start-upy, jest czynnikiem napędzającym innowacje; popiera zatem wspieranie i harmonizację edukacji technicznej dzieci i młodzieży w UE; zwraca uwagę na znaczenie zdolności administracyjnych oraz wiedzy obywateli w odniesieniu do ostatecznych celów, środków i możliwości uczestnictwa w przechodzeniu na czystą energię;
14. podkreśla znaczenie określenia i zwalczania nadmiernej biurokracji i nieuczciwych praktyk rynkowych, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na wczesne etapy powstawania rewolucyjnych technologii;
15. uznaje kluczową rolę regionów, miast i miejscowości w promowaniu odpowiedzialności za ogólnospołeczny transformację sektora energetycznego oraz oddolnego popierania innowacji związanych z klimatem i energią; wzywa do stosowania tych samych norm jakości środowiska w odniesieniu do całej energii wprowadzanej na rynek UE; wyraża zaniepokojenie co do zachowania miejskich terenów zielonych;

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU OPINII
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	7.12.2017
Wynik głosowania końcowego	+: 30 -: 1 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Pascal Arimont, Victor Boștinăru, Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, John Flack, Michela Giuffrida, Krzysztof Hetman, Ivan Jakovčić, Constanze Krehl, Iskra Mihaylova, Andrey Novakov, Konstantinos Papadakis, Stanislav Polčák, Fernando Ruas, Monika Smolková, Ruža Tomašić, Ramón Luis Valcárcel Siso, Ángela Vallina, Monika Vana, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Kerstin Westphal, Joachim Zeller
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Viorica Dăncilă, Andor Deli, Tunne Kelam, Norica Nicolai, Bronis Ropė, Claudia Schmidt, Milan Zver

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

30	+
ALDE	Ivan Jakovčić, Iskra Mihaylova, Matthijs van Miltenburg, Norica Nicolai
ECR	John Flack, Ruža Tomašić
EFDD	Rosa D'Amato
GUE/NGL	Ángela Vallina
PPE	Pascal Arimont, Andor Deli, Krzysztof Hetman, Tunne Kelam, Lambert van Nistelrooij, Andrey Novakov, Stanislav Polčák, Fernando Ruas, Claudia Schmidt, Ramón Luis Valcárcel Siso, Joachim Zeller, Milan Zver
S&D	Victor Boștinaru, Andrea Cozzolino, Viorica Dăncilă, Michela Giuffrida, Constanze Krehl, Monika Smolková, Derek Vaughan, Kerstin Westphal
VERTS/ALE	Bronis Ropė, Monika Vana

1	-
NI	Konstantinos Papadakis

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU SPRAWOZDANIA
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

Data przyjęcia	11.1.2018
Wynik głosowania końcowego	+: 55 -: 3 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Bendt Bendtsen, Xabier Benito Ziluaga, José Blanco López, David Borrelli, Jonathan Bullock, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Edward Czesak, Fredrick Federley, Ashley Fox, Theresa Griffin, Hans-Olaf Henkel, Eva Kaili, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Peter Kouroumbashev, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Christelle Lechevalier, Janusz Lewandowski, Edouard Martin, Csaba Molnár, Nadine Morano, Aldo Patriciello, Miroslav Poche, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Sven Schulze, Patrizia Toia, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Lieve Wierinck, Hermann Winkler, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Michał Boni, Mario Borghezio, Jens Geier, Gerben-Jan Gerbrandy, Werner Langen, Morten Løkkegaard, Florent Marcellesi, Marian-Jean Marinescu, Rupert Matthews, Clare Moody, Răzvan Popa, Dennis Radtke, Michèle Rivasi, Sofia Sakorafa, Anneleen Van Bossuyt
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Max Andersson, Mihai Țurcanu

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI
PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

55	+
ALDE	Fredrick Federley, Gerben-Jan Gerbrandy, Kaja Kallas, Morten Løkkegaard, Lieve Wierinck
ECR	Edward Czesak, Ashley Fox, Hans-Olaf Henkel, Zdzisław Krasnodębski, Rupert Matthews, Anneleen Van Bossuyt
EFDD	David Borrelli
ENF	Barbara Kappel
PPE	Bendt Bendtsen, Michał Boni, Jerzy Buzek, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Werner Langen, Janusz Lewandowski, Marian-Jean Marinescu, Nadine Morano, Aldo Patriciello, Dennis Radtke, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Sven Schulze, Vladimir Urutchev, Henna Virkkunen, Hermann Winkler, Anna Záborská, Mihai Țurcanu
S&D	José Blanco López, Jens Geier, Theresa Griffin, Eva Kaili, Jeppe Kofod, Peter Kouroumbashev, Miapetra Kumpula-Natri, Edouard Martin, Csaba Molnár, Clare Moody, Miroslav Poche, Răzvan Popa, Patrizia Toia, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
VERTS/ALE	Max Andersson, Reinhard Bütikofer, Florent Marcellesi, Michèle Rivasi, Claude Turmes

3	-
EFDD	Jonathan Bullock
GUE/NGL	Xabier Benito Ziluaga, Sofia Sakorafa

2	0
ENF	Mario Borghezio, Christelle Lechevalier

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się